

การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี

เต็ม ปุราธานะ

GRAD VRU

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

พ.ศ. 2557

MANAGEMENT OF THE STUDENT CARE AND SUPPORT SYSTEM IN
THE EDUCATIONAL OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOLS UNDER
PATHUM THANI EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

TERM PURATHANA

GRAD VRU

A THESIS SUMMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL
VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY
UNDER THE ROYAL PATRONAGE PATHUM THANI

2014

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี
ชื่อนักศึกษา เต็ม ปุราธานะ
รหัสประจำตัว 52B54650106
ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.อรสา จรุงธรรม) (อาจารย์ ดร.ศักดา สถาพรจนา)

..... กรรมการ กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ช่อเพชร เบ้าเงิน) (อาจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ช่อเพชร เบ้าเงิน)

..... กรรมการและเลขานุการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อรสา จรุงธรรม)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิ

(อาจารย์ ดร.สมชาย เทพแสง)

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรธนิษฐ์ ศิริโวหาร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ๕ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี
ชื่อนักศึกษา	เต็ม ปุราธานะ
รหัสประจำตัว	52B54650106
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.อรสา จรุงธรรม
กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ช่อเพชร เบ้าเงิน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี และเปรียบเทียบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา ประสพการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี จำแนกตามพื้นที่การศึกษา เขต 1 และ เขต 2 จำนวน 331 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.89 สถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งต่อ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

2. การเปรียบเทียบข้อมูลการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา ประสพการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน พบว่า ข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Thesis Title	Management of the Student Care and Support System in the Educational Opportunity Expansion Schools under Pathum Thani Educational Service Area Office
Student	Term Purathana
Student ID	52B54650106
Degree	Master of Education
Field of Study	Educational Administration
Thesis Advisor	Associate Professor Dr.Orasa Charoontham
Thesis Co-Advisor	Assistant Professor Dr.Chopetch Boutngern

ABSTRACT

The objectives of this research were to study management of the student care and support system in the educational opportunity expansion schools under Pathum Thani educational service area office and to compare management of the student care and support system in the educational opportunity expansion schools under Pathum Thani educational service area office classified as educational areas, work experiences, and school sizes. The sample was 331 government teachers in the educational opportunity expansion schools under the office of Pathum Thani educational service area 1 and 2. The tool for data collection was the 5-level Likert scale questionnaire with the reliability 0.89. The statistical tools for data analysis were percentage, mean, standard deviation, one-way ANOVA and t-test.

The research results were found that:

1. Every aspect and each aspect of the student care and support system was entirely at the high level. The highest average was the aspect of student recruitment. Next was the aspect of student support, the aspect of protection and remedy, and the aspect of transfer. The lowest average was the aspect of individual acquaintance.

2. The data comparisons of the management of the student care and support system in the educational opportunity expansion schools under Pathum Thani educational service area office classified as the educational areas, the work experiences, and the school sizes were found that the government teachers in the educational opportunity expansion schools under Pathum Thani educational service area office had the statistically significant difference at the .05 level in opinion to the management of the student care and support system in entire and every aspect.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจากการให้ความช่วยเหลือและการให้ความร่วมมือจากบุคคลหลายท่าน เป็นการยากยิ่งที่จะกล่าวถึงท่านทั้งหลายได้ครบถ้วน ณ โอกาสนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงและซาบซึ้งในพระคุณตลอดจนความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.อรสา จรุงธรรม ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ช่อเพชร เบ้าเงิน กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาสละเวลาให้คำแนะนำให้คำปรึกษา ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ นางสาวจิตติภรณ์ เอื้อใจ ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองหนึ่ง (แก้วนิมิตร) นายวินัย ฐิตะสุต ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดมุลเหล็ก ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมือและให้คำแนะนำในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้บริหารและครูวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างยิ่ง รวมถึงเพื่อนครูทุกคนให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจสำคัญอย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

สุดท้ายนี้ต้องขอขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยในครั้งนี้ทุกท่านที่ให้คำแนะนำและคอยช่วยเหลือให้กำลังใจในการศึกษาจนจบหลักสูตร คุณค่าอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องสักการะคุณความดีบิดา-มารดา ภรรยา คณาจารย์ผู้สอนในสาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทและให้ความรู้กับผู้วิจัยจนเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานมาจนทุกวันนี้

เต็ม ปุราณเน

GRAD VRU

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาแล้วความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
1.3 ความสำคัญของการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
1.6 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	6
1.7 สมมติฐานของการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 บริบทของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี.....	8
2.2 ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	22
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	47
3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	47
3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
3.4 การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
4.1 สัมลักษณะที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	71
5.1 ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	71
5.2 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	71
5.3 สรุปผลการวิจัย.....	72
5.4 การอภิปรายผล.....	75
5.5 ข้อเสนอแนะ.....	77

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	80
ภาคผนวก.....	85
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	86
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	93
ภาคผนวก ค ค่าดัชนีความสอดคล้อง.....	95
ประวัติผู้วิจัย.....	98

GRAD VRU

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	จำนวนนักเรียนปีการศึกษา 2555.....	10
2.2	จำนวนบุคลากรในสังกัด.....	11
2.3	รายชื่อโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและโรงเรียนขนาดเล็ก.....	12
2.4	รายชื่อโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา.....	13
2.5	รายชื่อโรงเรียนจัดการการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็น ภาษาอังกฤษ โรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียนแกนนำการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	14
2.6	รายชื่อโรงเรียนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง.....	15
2.7	จำนวนโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2.....	17
2.8	การแบ่งขนาดโรงเรียนในสังกัด (ภาครัฐ) ตามจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2555..	17
2.9	จำนวนนักเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2.....	18
2.10	ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	19
2.11	ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.....	19
2.12	ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.....	20
2.13	สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสองโดยภาพรวม.....	20
3.1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	47
4.1	จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	52
4.2	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาปทุมธานี โดยรวมและรายด้าน.....	53
4.3	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาปทุมธานี ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมและรายข้อ.....	54
4.4	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาปทุมธานี ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมและรายข้อ.....	55
4.5	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาปทุมธานี ด้านการส่งเสริมนักเรียน โดยรวมและรายข้อ.....	56
4.6	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาปทุมธานี ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมและรายข้อ.....	57

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.7	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการส่งต่อ โดยรวมและรายข้อ.....	58
4.8	การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา.....	59
4.9	การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	60
4.10	ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี จำแนกตามตัวแปรขนาดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	61
4.11	ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี จำแนกตามตัวแปรขนาดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	62
4.12	ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการส่งเสริมนักเรียน จำแนกตามตัวแปรขนาดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	62
4.13	ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา จำแนกตามตัวแปรขนาดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	63
4.14	ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการส่งต่อ จำแนกตามตัวแปรขนาดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	64
4.15	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.16	ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตามประเภทการทำงาน.....	66
4.17	ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการคัดกรองนักเรียน จำแนกตามประเภทการทำงาน....	67
4.18	ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการส่งเสริมนักเรียน จำแนกตามประเภทการทำงาน.....	68
4.19	ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา จำแนกตามประเภทการทำงาน.....	69
4.20	ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการส่งต่อ จำแนกตามประเภทการทำงาน.....	70

สารบัญภาพ

ภาพที่

1.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....

หน้า

7

GRAD VRU

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองมุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายหลักสามประการ คือ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและการจัดการศึกษาและมีกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา 4 ประการ คือ พัฒนาคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่และการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ ซึ่งกรอบแนวทางการพัฒนาการศึกษาดังกล่าวจะส่งผลให้การจัดการศึกษาของประเทศก้าวเข้าสู่การพัฒนาอย่างเต็มรูปแบบในทุกๆ ด้าน เพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การเข้าสู่การบริหารจัดการยุคใหม่ในทุกๆ ด้านของบริบทสังคมไปพร้อมกันอย่างเป็นระบบ และจากแนวทางดังกล่าวจะเห็นได้ว่าได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคนไทยยุคใหม่เป็นลำดับแรก ซึ่งการจะพัฒนาคนไทยให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปศึกษานั้น ระบบการจัดการศึกษาจึงถือเป็นส่วนสำคัญในการหล่อหลอมให้คนไทยเป็นไปตามแนวทางนั้นอย่างสมบูรณ์ สถานศึกษาจึงถือว่าเป็นส่วนที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงและมีความสำคัญเป็นลำดับแรกในการที่จะพัฒนาคนให้เข้าสู่การเป็นคนไทยยุคใหม่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2542) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 6 ที่ระบุว่า การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547) การจัดการศึกษาจึงเป็นไปเพื่อพัฒนาคน พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียนเต็มตามศักยภาพตามจุดประสงค์ของแต่ละระดับและประเภทการศึกษาโดยมีพื้นฐานความรู้ความสามารถและทักษะพื้นฐานที่ดี แข็งแรงพอที่จะออกไปประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ใฝ่การเรียนรู้ มีระเบียบวินัยและมีคุณธรรมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546)

การที่จะพัฒนาคนไทยให้ก้าวเข้าสู่ความเป็นคนไทยยุคใหม่นั้น องค์ประกอบของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 นั้นถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งซึ่งองค์ประกอบของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มีด้วยกันหลายประการ แสดงให้เห็นแนวคิดรวบยอดเกี่ยวกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะรวมทั้งแนวคิดที่นำมาจากต่างประเทศ และทักษะบางประการที่ผู้เขียนคิดว่าเกี่ยวข้องและจำเป็นสำหรับการเป็นพลเมืองของประเทศไทยในศตวรรษใหม่ (คณะกรรมการการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อการสื่อสารสังคม, 2555) ประกอบด้วย ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) เป็นการเพิ่มความคิดสร้างสรรค์ให้กับประชากรและเปลี่ยนประชากรโลกให้เป็นผู้ประกอบการ กล้าคิด กล้าทำ เริ่มต้น และริเริ่มสิ่งใหม่ การคิดเชิงระบบ (Critical Thinking) เป็นทักษะที่มีความจำเป็นเสมอมาผู้ที่สามารถคิดเชิงระบบได้ดี สามารถวิเคราะห์

และสังเคราะห์ข้อมูล เหตุการณ์ต่างๆ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นรอบตัวได้อย่างเหมาะสม การสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น การเรียนรู้ในโลกยุคสมัยใหม่เรียกร้องให้ผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นมากขึ้น และความรู้พื้นฐานทางด้านข้อมูลข่าวสาร (Information Literacy) เนื่องจากเราสามารถค้นหาข้อมูลแทบทุกชนิดได้บนโลกอินเทอร์เน็ต ซึ่งทักษะดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ และเข้าสู่สังคมแห่งยุคสมัยๆ ใหม่ได้อย่างเท่าทัน

ระบบการช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาหรือโรงเรียนจึงถือว่ามีค่าสำคัญเป็นอย่างมากในการที่จะพัฒนานักเรียนให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และเป็นคนไทยยุคใหม่ที่มีความสมบูรณ์แบบทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ตลอดจนมีจิตสำนึกเพื่อสังคม นอกจากนี้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนภายในโรงเรียนยังช่วยป้องกันปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับตัวผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาสุขภาพเสพติด ปัญหาผู้เรียนติดเกมออนไลน์ ปัญหาเพศสัมพันธ์ในผู้เรียนที่กำลังจะก้าวเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งปัญหาเหล่านี้จัดเป็นอุปสรรคสำคัญ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือหรือนักเรียนในปัจจุบันมีการจัดเริ่มต้นมาจากการแนะนำ โดยได้มีการนำมาใช้เป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2496 หลังจากนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้ครูทุกคนต้องเป็นครูแนะแนว และออกเยี่ยมบ้านนักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (พนม ลีมาอารี, 2548) ในขณะเดียวกันสำนักงานคณะกรรมการการศึกษามีนโยบายเร่งระบบดูแลนักเรียนมัธยมทั่วประเทศ โดยเฉพาะโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาหลังพบว่า เด็กมัธยมศึกษาตอนต้นหลายคนอยู่ในกลุ่มเสี่ยง ขณะที่ข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ในกลุ่มเสี่ยงส่วนใหญ่ เป็นนักเรียนออกการค้นเนื่องจากมีผลการเรียนและพฤติกรรมไม่ดี เช่น ติดยาเสพติด ปัญหาเรื่องเพศ จึงต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้เข้มแข็ง ที่ผ่านมาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังไม่มีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาพฤติกรรมนักเรียนได้เท่าที่ควรและที่พบปัญหามากที่สุด คือ โรงเรียนขยายโอกาส ซึ่งควรจะมีการศึกษากระบวนการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นอย่างมาก (กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา, 2550) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานที่เกิดขึ้นจากราชบัญญัติบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการสถานศึกษาสถานศึกษาในกำกับดูแลของรัฐและสถานศึกษาเอกชนประสานและส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคลและครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ได้จัดทำภารกิจตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น โดยมีโรงเรียนในกำกับดูแลของรัฐจำนวน 210 โรงเรียน โรงเรียนเอกชน 81 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี, 2555) นอกจากนั้นแล้วสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 และ เขต 2 มีหน้าที่ในการควบคุมดูแลระบบการบริหารจัดการของโรงเรียนในทุกๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณ อาคารสถานที่ งานบุคคลากร ตลอดจนงานกิจการนักเรียนซึ่งรวมไปถึงงานบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 ทั้งหมด จึงถือว่าเป็นภารกิจอันสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษาให้ท้องถิ่น โดยเฉพาะงานกิจการนักเรียนในส่วนที่

เกี่ยวของกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนถือเป็นภาระงานที่ยากและต้องดำเนินการอย่างรอบคอบ เพราะมีผลกระทบต่อผู้เรียนโดยตรง ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 และ เขต 2 จึงได้ดำเนินการสนองนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 และ เขต 2 สามารถดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งให้นักเรียนได้เรียนจนจบหลักสูตรลดภาระการออกกลางคัน ตลอดจนสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนต่อไป โดยกำหนดให้โรงเรียนต้องมีการวางแผนการบริหารจัดการที่ชัดเจน เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุข ตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนการป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นต้นว่า ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาครอบครัว สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการที่มีนโยบายให้ทุกโรงเรียนดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบอย่างเห็นเป็นรูปธรรมและให้มีคุณภาพมาตรฐาน เพื่อจุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 และ เขต 2 จังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นหน่วยงานในพื้นที่ที่โรงเรียนของผู้วิจัยสังกัดโดยตรง และเพื่อที่จะนำผลการวิจัยในครั้งนี้กลับมาพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในพื้นที่ภายใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 และ เขต 2 และโรงเรียนอื่นๆต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ขนาดโรงเรียน

1.3 ความสำคัญของการวิจัย

1.3.1 เป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับผู้บริหาร ครู ผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการปรับปรุงและวางแผนพัฒนากระบวนการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี

1.3.2 นำข้อมูลผลการศึกษาที่ได้เสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโอกาสทางการศึกษา ต่อไปในอนาคต

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของงานวิจัย ดังนี้

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.4.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในวิจัยในครั้งนี้ประกอบไปด้วย ข้าราชการครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 และ เขต 2 จำนวน 41 โรงเรียน มีครูผู้สอนจำนวน 2,298 คน

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน โดยทำการศึกษาแบบแบ่งชั้นภูมิตามขนาดกลุ่มตัวอย่างแยกตามการศึกษาเขตพื้นที่ เขต 1 และเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 โดยทำการเทียบสัดส่วนจากจำนวนประชากรในแต่ละเขตพื้นที่

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหาการศึกษาวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการปฏิบัติงานด้านการบริหารบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 และ เขต 2 ใน 5 ด้าน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ

1.4.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

1.4.3.1 ตัวแปรต้น จำแนกตาม

- 1) เขตพื้นที่การศึกษา
- 2) ประสบการณ์การทำงาน
- 3) ขนาดโรงเรียน

1.4.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน

- 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 2) การคัดกรองนักเรียน
- 3) การส่งเสริมนักเรียน
- 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา
- 5) การส่งต่อ

1.4.3.3 ขอบเขตด้านสถานที่

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 และเขต 2

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนในด้านการส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ปัญหา พร้อมทั้งวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ประกอบด้วย 5 ด้านดังนี้

1.5.1.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียน ความสามารถ สุขภาพ ครอบครัว และอื่นๆ การศึกษาข้อมูลของนักเรียนจากการใช้ระเบียบแบบประเมินพฤติกรรมเด็ก มีการศึกษาข้อมูลนักเรียนจากบันทึกข้อร้องเรียนของเพื่อน/ครู/เครือข่ายในการให้ข้อมูล การพัฒนาครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับข้อมูลนักเรียนที่ชัดเจน การศึกษาข้อมูลนักเรียนจากผลการประเมินและทดสอบต่างๆ สัมภาษณ์ที่ได้มาตรฐาน การกำหนดกรอบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจน สนับสนุนอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงและรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.5.1.2 การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนมีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาในการหาวิธี เพื่อดูแล ช่วยเหลือ นักเรียนให้ถูกต้อง และการวิเคราะห์ข้อมูลจากระเบียบแบบประเมินพฤติกรรมเด็ก การใช้เครื่องมือต่างๆ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินพฤติกรรมในการคัดกรองนักเรียนเบื้องต้น การกำหนดเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนที่ชัดเจน การรายงานผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล ห้องเรียนและโรงเรียน และมีการแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง มีแบบสรุปผลการคัดกรองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล/เป็นห้องเรียน ที่เป็นมาตรฐานชัดเจน การจัดทำข้อมูลสารสนเทศจัดระบบงาน เพื่อให้สะดวกในการนำข้อมูลการคัดกรองนักเรียนแบ่งกลุ่มปกติ/กลุ่มปัญหา มีการจัดเก็บข้อมูลที่ได้จากการคัดกรองเป็นปัจจุบัน

1.5.1.3 การส่งเสริมนักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมโฮมรูม จัดประชุมผู้ปกครอง จัดกิจกรรมอื่นๆ ที่ครูพิจารณาว่าเหมาะสมในการส่งเสริมนักเรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น มีการแต่งตั้ง/ประชุมเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน การจัดกิจกรรมต่างๆ ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การจัดทำโครงการ/แผนงานต่างๆ ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รายงานการจัดกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง มีปฏิทินการอบรมประจำสัปดาห์ที่ชัดเจน มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย รายงานการจัดกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง การรายงานสรุปบทวนคุณภาพการดูแลระบบช่วยเหลือนักเรียน

1.5.1.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา หมายถึง การให้คำปรึกษาเบื้องต้นการเตรียมความพร้อมของบุคลากรการประสานงานกับครูที่ปรึกษาและการประสานงานกับคณะกรรมการผู้ปกครอง เพื่อจัดกิจกรรมสำหรับการป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาของนักเรียน กิจกรรมในห้องเรียนกิจกรรมเสริมหลักสูตรกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน การป้องกันและแก้ไขปัญหส่วนตัวของนักเรียน โดยการให้มีครูมีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเบื้องต้น มีการจัดทำมาตรการช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจน การประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อจัดกิจกรรมสำหรับการป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหา การจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่เรียนช้าหรือเรียนอ่อนอย่างต่อเนื่อง มีกลไกติดตาม ประเมินประสิทธิผล แก้ไขปัญหาในเรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้ปกครองร่วมมือกับโรงเรียนในการแก้ไข ป้องกัน ปัญหาของนักเรียน

1.5.1.5 การส่งต่อ หมายถึง บันทึกการส่งนักเรียนไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ครูแนะแนว ครูประจำวิชาบันทึก การส่งนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก โดยฝ่ายปกครองหรือครูแนะแนวเป็นผู้ดำเนินการประสานงานและบันทึกการส่งนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกอย่างเป็นระบบ

และต่อเนื่อง การติดตามผลการส่งต่อนักเรียนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ การปรับปรุงวิธีการรายงานผลการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือในด้านระบบการส่งต่อนักเรียนให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง มีการรายงานการส่งต่อนักเรียนและข้อมูลย้อนกลับทุกครั้ง การบันทึกการส่งต่อเป็นลายลักษณ์อักษร การสรุปและรายงานผลการช่วยเหลือที่เป็นระบบ

1.5.2 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง โรงเรียนระดับประถมศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และอยู่ภายในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และเขต 2

1.5.3 ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูประจำการที่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ภายในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 และเขต 2

1.5.4 บุคคลากรที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ผู้ปกครอง ผู้อำนวยการสถานศึกษา และนักวิชาชีพสาขาต่างๆ ที่โรงเรียนเชิญเข้ามามีส่วนร่วมกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.5.5 ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ระยะเวลาที่ข้าราชการครูปฏิบัติงานโดยนับตั้งแต่เริ่มบรรจุเข้ารับราชการ โดยกำหนดช่วยระยะเวลา คือ ประสบการณ์ 0-2 ปี ประสบการณ์ 3-5 ปี ประสบการณ์ 6-10 ปี และประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป

1.5.6 ขนาดโรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาที่มีการแบ่งขนาดตามเกณฑ์การแบ่งขนาดโรงเรียนระดับประถมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยแบ่งตามจำนวนนักเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 1-400 คน) โรงเรียนขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 401-800 คน) โรงเรียนขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 800 คนขึ้นไป)

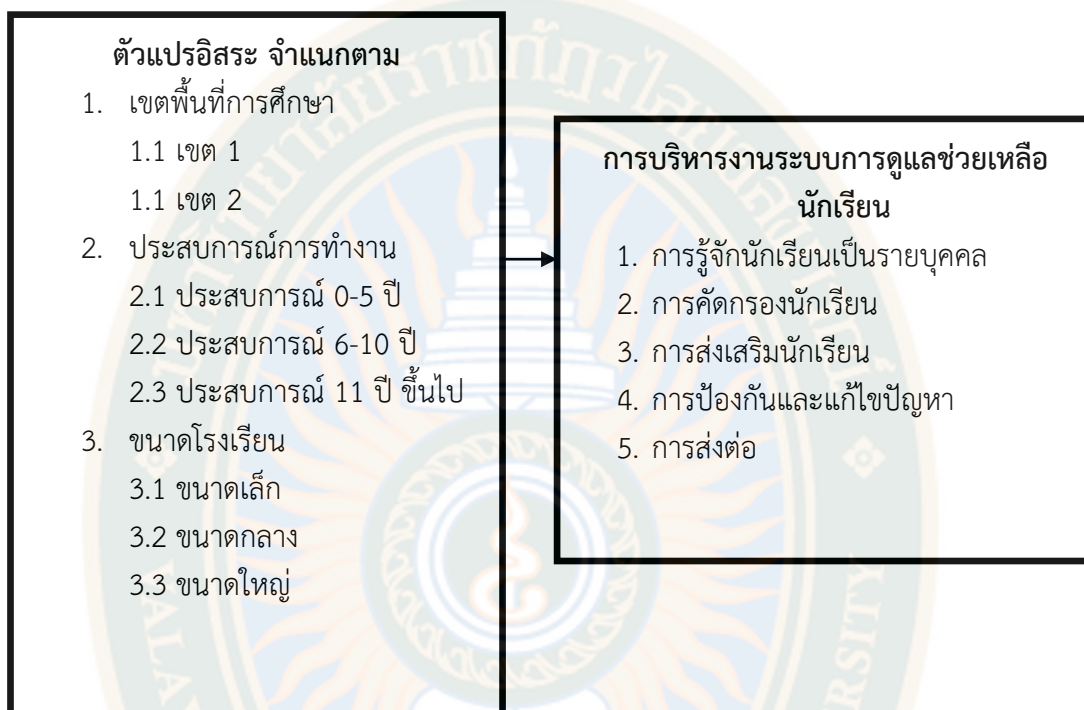
1.5.7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานีเขต 1 และเขต 2

1.6 กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการปฏิบัติงานการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 และเขต 2 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากแนวทาง หลักการ แนวคิดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ที่กำหนดว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้บริหาร กรรมการสถานศึกษา ครูทุกคนมีวิธีการที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพและมีหลักการดำเนินงานที่ตรวจสอบได้ โดยกำหนดกระบวนการและขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการด้วยกัน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา กิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยศึกษาจำแนกตามตัวแปรอิสระ ดังนี้ เขตพื้นที่การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน สามารถเขียนแสดงกรอบแนวคิดการวิจัยได้ ดังแผนภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.7 สมมติฐานของการวิจัย

1.7.1 ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกัน

1.7.2 ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกัน

1.7.3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเหลือนักเรียนแตกต่างกัน

GRAD VRU

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 บริบทของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

2.1.1 ข้อมูลทั่วไปของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และ เขต 2

2.1.2 นโยบายการศึกษาของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี

2.2 ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2.1 ความหมาย ความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2.2 กระบวนการและขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2.3 องค์ประกอบในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2.4 แผนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 งานวิจัยในประเทศ

2.3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 บริบทของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

2.1.1 ข้อมูลทั่วไปของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีบริบททั่วไป ดังนี้ (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1, 2552)

2.1.1.1 วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นองค์กรในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประชากรวัยเรียนอย่างทั่วถึง มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรู้คู่คุณธรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.1.2 พันธกิจ

พัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้คู่คุณธรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสามารถตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1.1.3 เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี อย่างทั่วถึงและได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เต็มตามศักยภาพ
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีความเข้มแข็งเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1.1.4 กลยุทธ์

1. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถทางเทคโนโลยี เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้
2. ปลุกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. ขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง ครอบคลุม ผู้เรียนได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
4. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ ให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ
5. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา เน้นการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน

2.1.1.5 ข้อมูลพื้นฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นหน่วย งานที่บริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานของพื้นที่ 4 อำเภอ ในจังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอสามโคก อำเภอลาดหลุมแก้ว และอำเภอคลองหลวง

จำนวนโรงเรียนในสังกัดจำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 กำกับดูแลสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา) รวมทั้งหมด 139 โรงเรียน แยกเป็น

- โรงเรียนสังกัดรัฐ จำนวน 103 โรงเรียน
- โรงเรียนเอกชน จำนวน 36 โรงเรียน

1) จำนวนนักเรียนปีการศึกษา 2555

ตารางที่ 2.1 จำนวนนักเรียนปีการศึกษา 2555

ที่	อำเภอ	โรงเรียนในสังกัดรัฐ				โรงเรียนเอกชน						รวมทั้งหมด
		ก่อน ประถม	ประถม	มัธยมต้น	รวม	ก่อน ประถม	ประถม	มัธยม ต้น	มัธยม ปลาย	อำชีวะ ศึกษา	รวม	
1	เมือง ปทุมธานี	2,782	9,631	1,858	14,271	1,798	2,788	540	252	4,209	9,587	23,858
2	คลองหลวง	3,099	11,334	2,113	16,546	2,458	2,451	184	21	-	5,114	21,660
3	ลาดหลุมแก้ว	1,123	3,105	526	4,790	695	1,135	-	-	-	1,830	6,620
4	สามโคก	762	2,412	471	3,651	187	234	-	-	-	421	4,072
รวม		7,766	26,482	5,010	39,258	5,138	6,608	724	273	4,209	16,952	56,210

GRAD VRU

2) จำนวนบุคลากรในสังกัด

ตารางที่ 2.2 จำนวนบุคลากรในสังกัด

ที่	ประเภทของบุคลากร	จำนวนคน
1	บุคลากรบนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพป.ปท.เขต 1) - ผู้บริหารการศึกษา (ผอ. และรอง ผอ.สพป.) - บุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค (1) (ศึกษานิเทศก์) - บุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค (2) - ลูกจ้างประจำ	(80) 8 18 45 9
2	บุคลากรในสถานศึกษา 2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา - ผู้อำนวยการโรงเรียน - รองผู้อำนวยการโรงเรียน 2.2 ครูผู้สอน 2.3 พนักงานราชการ 2.4 ลูกจ้างประจำ	(1,541) 103 32 1,317 32 57
3	ครูผู้สอนในสถานศึกษาเอกชน	757
รวม		2,378

3) อัตราครุต่อนักเรียน

อัตราครุต่อนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดรัฐ = 1 : 29.80 (1317 : 39258)

อัตราครุต่อนักเรียนของสถานศึกษาเอกชน = 1 : 22.39 (757 : 16952)

4) ประเภทโรงเรียนจำแนกตามกิจกรรมของโรงเรียน

4.1) รายชื่อโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและโรงเรียนขนาดเล็ก

ตารางที่ 2.3 รายชื่อโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและโรงเรียนขนาดเล็ก

ที่	รายการ	รายชื่อโรงเรียน		
1	โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (เปิดสอนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3)	1. ชุมชนวัดเสด็จ 2. วัดนางวง 3. วัดบางคูวัด 4. วัดบางนางบุญ 5. วัดบางพูน 6. วัดไพร่ฟ้า 7. วัดมะขาม 8. ขจรทรัพย์บำรุง 9. คลองหนึ่ง (แก้วนิมิต) 10. ชุมชนวัดบางขัน	11. ไทยรัฐวิทยา 69 12. บุญคุ้มราษฎร์บำรุง 13. ลำสนุ่น 14. วัดกลางคลองสาม 15. วัดตะวันเรือง 16. วัดมูลเหล็ก 17. วัดอู่ข้าว 18. คลองบางโพธิ์ 19. ชุมชนวัดหน้าไม้ 20. วัดบ่อเงิน	21. วัดบัวสุวรรณประดิษฐ์ 22. คลองบ้านพร้าว 23. วัดท้ายเกาะ 24. ศาลาพัน 25. สี่แยกบางเตย 26. สุขเห่าใหม่เจริญ 27. วัดบางกุ่มทอง 28. ประถมศึกษาธรรมศาสตร์ 29. บ้านคลองเจ้าเมือง
2	โรงเรียนขนาดเล็ก (มีนักเรียนน้อยกว่า 120 คนลงมา)	1. วัดโพธิ์เลื่อน (109 คน) 2. บ้างบึง (108 คน) 3. ปากคลองสอง (92 คน) 4. วัดมงคลพุกราม (75 คน) 5. คลองพระอุดม (109 คน) 6. คลองลากค้อน (102 คน) 7. บางโพธิ์ใหม่ (104 คน) 8. วัดจันทาราม (97 คน)	9. วัดบัวขวัญ (88 คน) 10. วัดลำท่าเหม (74 คน) 11. บ้านคลองขวางบน (63 คน) 12. สว่างราษฎร์บำรุง (81 คน) 13. สังฆรักษ์บำรุง (49 คน) 14. สามวาวิทยา (103 คน) 15. คลองสระ (97 คน) 16. วัดเชิงท่า (61 คน) 17. วัดถั่วทอง (59 คน) 18. วัดบางนา (73 คน)	19. วัดบ้านพร้าวใน (88 คน) 20. วัดปทุมทอง (61 คน) 21. วัดเมตตารงค์ (85 คน) 22. วัดสหราษฎร์บำรุง (91 คน) 23. วัดสองพี่น้อง 24. สี่แยกบางเตย (85 คน)

4.2) รายชื่อโรงเรียนในฝัน โรงเรียนแกนนำ ยกระดับผลสัมฤทธิ์
โรงเรียนสู่มาตรฐานสากล โรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ โรงเรียนต้นแบบประชาธิปไตย โรงเรียนศูนย์สังคม
ศึกษา

ตารางที่ 2.4 รายชื่อโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ที่	รายชื่อ โรงเรียน	ในฝัน	แกนนำ ยกระดับ ผลสัมฤทธิ์	สู่ มาตรฐาน สากล	คุณธรรม ชั้นนำ	ต้นแบบ ประชาธิปไตย	ศูนย์ สังคม ศึกษา
1	อนุบาล ปทุมธานี			✓	✓		
2	วัดบางพูน	✓				✓	
3	บึงเข้าย้อน	✓					
4	ชุมชนวัดหน้า ไม้	✓					
5	วัดเทียนถวาย	✓	✓				
6	คลองบ้าน พร้าว	✓	✓		✓		
7	วัดบัวสุวรรณ ประดิษฐ์		✓				
8	บางซวด อนุสรณ์		✓				
9	วัดนาวง				✓		✓
10	วัดเปรม ประชากร				✓		
	รวม	5	4	1	4	1	1

4.3) รายชื่อโรงเรียนจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวง
ศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ โรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 โรงเรียนแกนนำการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

ตารางที่ 2.5 รายชื่อโรงเรียนจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ โรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียนแกนนำการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ที่	รายชื่อโรงเรียน	จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (MEP/EP)	ต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	แกนนำการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
1	ประถมศึกษาธรรมศาสตร์	✓	✓	
2	อนุบาลปทุมธานี	✓		✓
3	วัดคุณหญิงส้มจีน	✓	✓	
4	วัดเทียนถวาย			
5	วัดบางเตือ			✓
6	วัดโพธิ์ฟ้า			✓
7	วัดสามัคคีธรรม			✓
8	วัดสะแก			✓
9	ศาลาพัน			✓
10	คลองบ้านพร้าว			✓
11	บางซวดอนุสรณ์			✓
12	ชุมชนวัดบางชัน			✓
13	วัดตะวันเรือง			✓
รวม		3	2	10

4.4) รายชื่อโรงเรียนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนแกนนำจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนแกนนำจัดห้องสมุดมีชีวิต

ตารางที่ 2.6 รายชื่อโรงเรียนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง

ที่	รายชื่อโรงเรียน	ต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง	แกนนำจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	แกนนำจัดห้องสมุดมีชีวิต
1	วัดหงส์ปทุมवास		✓	
2	วัดเปรมประชากร		✓	
3	วัดราษฎร์ศรัทธาทำ		✓	
4	วัดเทียนถวาย		✓	
5	อนุบาลปทุมธานี		✓	
6	วัดศิริจันทราาราม		✓	
7	บางชวดอนุสรณ์		✓	
8	วัดกล้าช่อม		✓	
9	ประณมศึกษาธรรมศาสตร์		✓	
10	บ้านคลองขวางบน		✓	
11	ชุมชนวัดบัวแก้วเกษร		✓	
12	คลองบ้านพร้าว		✓	
13	ชุมชนวัดหน้าไม้		✓	
14	วัดนาง		✓	
15	วัดบางกุฎีทอง		✓	
16	บุญคุ้มราษฎร์บำรุง		✓	
17	วัดสหราษฎร์บำรุง	✓		
18	วัดอู่ข้าว	✓		
19	วัดโบสถ์			✓
20	วัดป่าจิว			✓
21	คลองพระอุดม			✓
22	ชุมชนวัดหัตถสารเกษตร			✓
23	จารุศรบำรุง			✓

ตารางที่ 2.6 (ต่อ)

ที่	รายชื่อโรงเรียน	ต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง	แกนนำจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	แกนนำจัดห้องสมุดมีชีวิต
24	วัดท้ายเกาะ			✓
25	คลองบางโพธิ์			✓
26	วัดตะวันเรือง			✓
	รวม	2	16	8

2.1.2 ข้อมูลทั่วไปของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

2.1.2.1 สภาพทั่วไป

สภาพปัจจุบัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งอยู่ในโรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร เลขที่ 99 หมู่ที่ 16 ถนนวิภาวดีรังสิต ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 เป็นเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งมีเขตบริการการศึกษา 3 อำเภอ คือ อำเภอลำลูกกา อำเภอธัญบุรี และอำเภอหนองเสือ

2.1.2.2 ภารกิจและข้อมูลพื้นฐาน

1) ภารกิจ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 รับผิดชอบบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่อำเภอลำลูกกา อำเภอธัญบุรี และอำเภอหนองเสือ มีโรงเรียนในสังกัดภาครัฐ จำนวน 67 โรง และโรงเรียนเอกชน จำนวน 45 โรง รวม 112 โรง มีภารกิจสำคัญคือ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ให้ประชากรวัยเรียนได้รับการศึกษาจนจบการศึกษาภาคบังคับทุกคน รวมทั้งพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ได้รับการพัฒนาเป็นที่น่าพอใจ สามารถแข่งขันในระดับสากลได้

2) ข้อมูลพื้นฐาน

2.1) จำนวนโรงเรียนภาครัฐในสังกัดแยกตามเขตพื้นที่อำเภอ ดังนี้
อำเภอลำลูกกา จำนวน 30 โรง

อำเภอธัญบุรี จำนวน 11 โรงเรียน

อำเภอหนองเสือ จำนวน 26 โรงเรียน

2.2) จำนวนโรงเรียนภาคเอกชนในสังกัดแยกตามเขตพื้นที่อำเภอ ดังนี้

อำเภอลำลูกกา จำนวน 20 โรงเรียน

อำเภอธัญบุรี จำนวน 23 โรงเรียน

อำเภอหนองเสือ จำนวน 2 โรงเรียน

2.3) จำนวนโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ปทุมธานี เขต 2

ตารางที่ 2.7 จำนวนโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

โรงเรียนใน สพป.ปท.2				จำนวนโรงเรียนเปิดสอนในระดับ			
อ.1-อ.3	อ.1-ป.6	ป.1-ป.6	อ.1-ม.3	อ.1-ม.6	ม.1-ม.6	รวม	
ภาครัฐ	-	47	0	18	2	0	67
ภาคเอกชน	13	18	4	7	3	0	45
รวม	13	65	4	25	5	0	112

2.4) การแบ่งขนาดโรงเรียนในสังกัด (ภาครัฐ) ตามจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2555

ตารางที่ 2.8 การแบ่งขนาดโรงเรียนในสังกัด (ภาครัฐ) ตามจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2555

ประเภทโรงเรียน (7 ขนาด)	จำนวนนักเรียน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ขนาดที่ 1	1 – 120	13	19.40
ขนาดที่ 2	121 – 200	17	25.37
ขนาดที่ 3	201 – 300	11	16.42
ขนาดที่ 4	301 – 500	11	16.42
ขนาดที่ 5	501 – 1,500	12	17.91
ขนาดที่ 6	1,501 – 2,500	2	2.99
ขนาดที่ 7	2,500 ขึ้นไป	1	1.49
รวมทั้งสิ้น		67	100

2.5) จำนวนนักเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ปทุมธานี เขต 2

ตารางที่ 2.9 จำนวนนักเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

ระดับชั้น	ภาครัฐ	ภาคเอกชน	รวมจำนวนนักเรียน
จำนวนนักเรียน	จำนวนนักเรียน		
อนุบาล 1 (สช.)	0	2,635	2,635
อนุบาล 1 (รัฐ),อนุบาล 2 (สช.)	2,214	3,028	5,242
อนุบาล 2 (รัฐ),อนุบาล 3 (สช.)	2,237	2,952	5,189
รวมก่อนประถม	4,451	8,615	13,066
ประถมศึกษาปีที่ 1	2,976	3,029	6,005
ประถมศึกษาปีที่ 2	3,040	3,061	6,101
ประถมศึกษาปีที่ 3	2,853	2,868	5,721
ประถมศึกษาปีที่ 4	2,899	3,083	5,982
ประถมศึกษาปีที่ 5	2,882	2,924	5,806
ประถมศึกษาปีที่ 6	2,836	2,891	5,727
รวมประถมศึกษา	17,486	17,856	35,342
มัธยมศึกษาปีที่ 1	1,829	860	2,689
มัธยมศึกษาปีที่ 2	1,694	983	2,677
มัธยมศึกษาปีที่ 3	1,474	917	2,391
รวมมัธยมศึกษาตอนต้น	4,997	2,760	7,757
มัธยมศึกษาปีที่ 4	117	155	272
มัธยมศึกษาปีที่ 5	103	80	183
มัธยมศึกษาปีที่ 6	70	100	170
รวมมัธยมศึกษาตอนปลาย	290	335	625
รวมทั้งสิ้น	27,224	29,566	56,790

2.1.2.3 ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

1) ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2552 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ได้วิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (O-net) ปีการศึกษา 2555 สรุปได้ดังนี้

1.1) ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตารางที่ 2.10 ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มสาระการ เรียนรู้	ระดับประเทศ (1)			ระดับเขตพื้นที่ (2)			เทียบ (1)/(2)
	คะแนน สูงสุด	คะแนน ต่ำสุด	คะแนน เฉลี่ย	คะแนน สูงสุด	คะแนน ต่ำสุด	คะแนน เฉลี่ย	
ภาษาไทย	96.67	13.33	38.58	73.33	13.33	36.37	-2.21
คณิตศาสตร์	100	0.00	35.88	100	4.00	30.71	-5.17
วิทยาศาสตร์	100	0.00	38.67	93.50	5.00	35.77	-2.90
สังคมศึกษา	100	0.00	33.90	82.00	4.00	31.55	-2.35
สุขศึกษา	100	0.00	64.76	96.00	0.00	64.45	-0.31
ศิลปะ	100	0.00	42.49	93.33	0.33	40.02	-2.47
การงานอาชีพ	96.67	0.00	51.69	86.67	3.33	50.06	-1.63
ภาษาอังกฤษ	100	0.00	31.75	100	0.00	25.93	-5.82

1.2) ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตารางที่ 2.11 ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มสาระการ เรียนรู้	ระดับประเทศ (1)			ระดับเขตพื้นที่ (2)			เทียบ (1)/(2)
	คะแนน สูงสุด	คะแนน ต่ำสุด	คะแนน เฉลี่ย	คะแนน สูงสุด	คะแนน ต่ำสุด	คะแนน เฉลี่ย	
ภาษาไทย	86.50	0.00	35.35	70.00	1.50	35.53	0.18
คณิตศาสตร์	100	0.00	26.05	91.00	0.00	24.27	-1.78
วิทยาศาสตร์	100	0.00	29.16	78.00	0.00	26.79	-2.37
สังคมศึกษา	90.00	0.00	39.70	72.00	8.00	38.53	-1.17
สุขศึกษา	92.50	0.00	56.70	87.50	12.50	57.33	0.63
ศิลปะ	87.50	0.00	32.95	72.50	5.00	32.96	0.01
การงานอาชีพ	91.67	0.00	33.86	77.78	0.00	34.07	0.21
ภาษาอังกฤษ	100	0.00	22.54	90.00	0.00	21.17	-1.37

1.3) ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ตารางที่ 2.12 ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ระดับประเทศ (1)			ระดับเขตพื้นที่ (2)			เทียบ (1)/(2)
	คะแนน สูงสุด	คะแนน ต่ำสุด	เฉลี่ย	คะแนน สูงสุด	คะแนน ต่ำสุด	เฉลี่ย	
ภาษาไทย	92.00	0.00	46.47	83.00	16.00	47.06	0.59
คณิตศาสตร์	100	0.00	28.56	90.00	5.00	27.37	-1.19
วิทยาศาสตร์	91.25	3.75	31.03	71.25	12.50	30.31	-0.72
สังคมศึกษา	85.00	8.00	36.00	71.00	19.00	36.51	0.51
สุขศึกษา	78.00	0.00	45.37	72.00	20.00	46.40	1.03
ศิลปะ	75.00	2.00	37.75	62.00	14.00	39.43	1.68
การงานอาชีพ	76.67	0.00	32.98	73.00	0.00	34.14	1.16
ภาษาอังกฤษ	100	0.00	23.98	80.00	0.00	24.05	0.07

2) สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 ได้สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสองโดยภาพรวมไว้ดังนี้

ตารางที่ 2.13 สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสองโดยภาพรวม

ระดับคุณภาพ	จำนวนสถานศึกษา		ค่าเฉลี่ย		เฉลี่ยรวม
	ภาครัฐ	ภาคเอกชน	ภาครัฐ	ภาคเอกชน	
ดีมาก	36	17	48.00	58.62	50.96
ดี	34	10	45.33	34.48	42.31
ปรับปรุง/ไม่รับรอง	5	2	6.67	6.90	6.73
รวม	75	29	75	29	104

2.1.2 นโยบายการศึกษาของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีงบประมาณ 2554 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดกลยุทธ์ จุดเน้น (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1, 2552)

กลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถทางเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้
 2. ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 3. ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียนได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
 4. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ
 5. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
 6. พัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้
- จุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระวิชาหลัก เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 4
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกคนอ่านออกเสียงได้
3. เพิ่มศักยภาพนักเรียนในด้านภาษา ด้านคณิตศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์ และด้านเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาสู่ความเป็นหนึ่งในสองของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
4. นักเรียนทุกคนมีความสำนึกในความรักชาติ
5. สร้างทางเลือกในการเรียนรู้ที่เน้นให้ประชากรวัยเรียนทุกคนเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง
6. ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการขยายผลสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ
7. นักเรียนครูและสถานศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
8. นักเรียน ครู และสถานศึกษาได้รับการพัฒนาเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน
9. สถานศึกษาทุกแห่งผ่านการรับรองมาตรฐานการศึกษา มีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งและผ่านการรับรองจากการประเมินคุณภาพภายนอก
10. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาผ่านการประเมินคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สรุปได้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และเขต 2 มีภาระหน้าที่อันหลากหลายในการจัดการศึกษาให้กับโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาที่รับผิดชอบทั้งโรงเรียนประถม โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา รวมไปถึงโรงเรียนเอกชนในพื้นที่ จากเหตุผลดังกล่าวทำ

ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ต้องมีการประสานงานกับสถานศึกษาในสังกัดอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา เพื่อความชัดเจนในการบริหารการศึกษาในพื้นที่ในความรับผิดชอบ ตลอดจนนโยบายต่างๆ ทางด้านการศึกษาไปสู่โรงเรียนด้วยความชัดเจนและมีการกำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง

2.2 ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2.1 ความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ได้ให้ความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะในการดำรงชีวิต รอดพ้นจากสภาวะวิกฤตต่างๆ ได้อย่างปลอดภัยและรวมถึงกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยความร่วมมือของบุคลากร ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) อธิบายความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอนชัดเจน โดยมีวิธีการและเครื่องมือที่มีคุณภาพและมีหลักฐานการทำงานที่สามารถตรวจสอบได้มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานได้แก่ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

วีรพงษ์ เจริญชัย (2552) ได้สรุปความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการที่ต้องดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอนพร้อมทั้งหาวิธี และเครื่องมือในการทำงานที่ชัดเจนโดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน นอกจากนั้น จะต้องมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูในโรงเรียนและบุคลากรภายนอก รวมทั้งต้องได้รับการส่งเสริมจากโรงเรียน โดยการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นการส่งเสริมและป้องกันและการแก้ไขปัญหา เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และปลอดภัยเสถียร

กรมสามัญศึกษา (2544) ได้ให้ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนพร้อมด้วยวิธีการ และเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าว และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคลากรภายนอก

กรมสุขภาพจิต (2544) ให้ความหมายไว้ว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การดูแล การช่วยเหลือ การส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ไขปัญหา โดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่

ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และปลอดภัยจากสารเสพติด

วิฑูร วังษ์แหวน (2549) การดูแลช่วยเหลือ หมายถึง การส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ไขปัญหา โดยวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด

ธนู เพียรพิเศษ (2546) ได้สรุปความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าว และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุน ส่งเสริม จากโรงเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ได้อธิบายความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะช่วยให้นักเรียนได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงตรงตามสภาพปัญหา ทำให้นักเรียนรู้จักควบคุมตนเอง มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ เรียนรู้อย่างมีความสุขและได้รับการส่งเสริมและพัฒนารอบด้าน

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาที่มีระบบและมีขั้นตอนการดำเนินงานอย่างชัดเจนและมีแผนงานเป็นสายหลักนักอักษร สามารถนำมาปฏิบัติได้จริงและสามารถตรวจสอบได้ มีวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน และมีการประสานความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอกและได้รับการสนับสนุนจากสถานศึกษาอย่างจริงจัง

2.2.2 กระบวนการและขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กระบวนการและขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

2.2.2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

2.2.2.2 การคัดกรองนักเรียน

2.2.2.3 การส่งเสริมนักเรียน

2.2.2.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา

2.2.2.5 การส่งต่อ

แต่ละองค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดังกล่าว มีความสำคัญ มีวิธีการและเครื่องมือที่แตกต่างกันไป แต่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน ซึ่งเอื้อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

1) ความสำคัญ

ด้วยความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกันหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้น การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อการคัดกรองนักเรียนเป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกัน และแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดา โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหาของนักเรียน ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดได้น้อยที่สุด

2) ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน

ครูที่ปรึกษาควรมีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนอย่างน้อย 4 ด้านใหญ่ๆ คือ

2.1) ด้านความสามารถ แยกเป็น

- (1) ด้านการเรียน
- (2) ด้านความสามารถอื่นๆ

2.2) ด้านสุขภาพ แยกเป็น

- (1) ด้านร่างกาย
- (2) ด้านจิตใจและพฤติกรรม

2.3) ด้านครอบครัว แยกเป็น

- (1) ด้านเศรษฐกิจ
- (2) ด้านการคุ้มครองนักเรียน

2.4) ด้านอื่นที่ครูพบเพิ่มเติมซึ่งมีความสำคัญหรือเกี่ยวข้องกับการเข้า

ดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3) วิธีการและเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ครูที่ปรึกษาควรรู้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียนที่ครอบคลุมทั้งด้านความสามารถด้านสุขภาพและด้านครอบครัวที่สำคัญคือ

3.1) ระเบียบสะสม

3.2) แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก The Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ)

3.3) วิธีการและเครื่องมืออื่นๆ เช่น การสัมภาษณ์นักเรียน การศึกษาจากแฟ้มสะสม ผลงานการเขียนบ้าน การศึกษาข้อมูลจากแบบบันทึกการตรวจสอบสุขภาพด้วยตนเอง ซึ่งจัดทำโดยกรมอนามัย เป็นต้น

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลสามารถใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพและด้านครอบครัว ที่สำคัญคือ (กรมสามัญศึกษา, 2544)

1) ระเบียบสะสม เป็นเครื่องมือในรูปแบบของเอกสารเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน โดยนักเรียนเป็นผู้กรอกข้อมูลและครูที่ปรึกษานำข้อมูลเหล่านั้นมาศึกษาพิจารณาทำความเข้าใจกับนักเรียนเบื้องต้น หากข้อมูลไม่เพียงพอหรือมีข้อสังเกตบางประการ ก็ควรหาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การสอบถามจากนักเรียนโดยตรง การสอบถามจากครูอื่นๆ หรือเพื่อนๆ ของนักเรียน เป็นต้น รวมทั้งการใช้เครื่องมือทดสอบต่างๆ หากครูที่ปรึกษาดำเนินการได้

2) แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก เป็นเครื่องมือสำหรับคัดกรองเด็กในด้านพฤติกรรม การปรับตัวที่มีผลเกี่ยวเนื่องกับสภาพจิตใจ ซึ่งจะช่วยทำให้ครูที่ปรึกษามีแนวทางการพิจารณานักเรียนด้านสุขภาพจิตมากขึ้น แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก เป็นเครื่องมือที่กรมสุขภาพจิตเป็นผู้จัดทำขึ้นโดยพัฒนาจาก The Strengths and Difficulties Questionnaire หรือมีชื่อย่อว่า SDQ ของประเทศเยอรมนี ซึ่งใช้กันแพร่หลายในประเทศแถบยุโรป เพราะมีความเที่ยงและความตรงจำนวนข้อไม่มากนัก คณะผู้จัดทำของกรมสุขภาพจิตคือ

พรรณพิมล หล่อตระกูล (2541) ได้ทำการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ค่าความเที่ยงและความตรงของแบบประเมินและหาเกณฑ์มาตรฐานของเด็กไทย แบบประเมินพฤติกรรมเด็กมี 3 ชุดคือ ชุดที่ครูเป็นผู้ประเมินเด็ก ชุดที่พ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นผู้ประเมินเด็ก และชุดที่เด็กประเมินตนเอง สรุปได้ว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียน เช่น ความสามารถ สุขภาพ ครอบครัว และอื่นๆ การศึกษาข้อมูลของนักเรียนจากการใช้ระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก

2.2.2.2 การคัดกรองนักเรียน

ความสำคัญ การคัดกรองนักเรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่มคือ

กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนแล้วอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ

กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การช่วยเหลือป้องกันหรือแก้ไขตามแต่กรณี

แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อการคัดกรองนักเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียนนั้นให้อยู่ในดุลยพินิจของครูที่ปรึกษาและยึดถือเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนเป็นหลักด้วย ดังนั้น โรงเรียนจึงควรมีการประชุมครูเพื่อพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มีมาตรฐานหรือแนวทาง การคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกันเป็นที่ยอมรับของครูในโรงเรียน รวมทั้งให้มีการกำหนดเกณฑ์ว่าความรุนแรงหรือความถี่ของพฤติกรรมเท่าใดจึงจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา

กรมสามัญศึกษา (2544) ได้สรุปประเด็นการคัดกรองนักเรียนไว้ว่า เป็นการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่มคือ

1) กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนแล้ว อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ

2) กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การช่วยเหลือป้องกันหรือแก้ไขปัญหามาตามแต่กรณี การจัดกลุ่มนักเรียนนี้มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาในการหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาก็ตรงกับปัญหาของนักเรียนยิ่งขึ้นและมีความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหาก็เพราะมีข้อมูลของนักเรียนในด้านต่างๆ ซึ่งหากครูที่ปรึกษาไม่ได้คัดกรองนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มแล้วความชัดเจนในเป้าหมาย เพื่อการแก้ไขปัญหาก็จะมีความน้อยลงมีผลต่อการแก้ไขปัญหาก็อย่างตรงประเด็นซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน

ผลการคัดกรองนักเรียน ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องระมัดระวังอย่างยิ่งที่จะไม่ทำให้นักเรียนรับรู้ได้ว่าตนถูกจัดกลุ่มอยู่ในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ซึ่งมีความแตกต่างจากกลุ่มปกติ โดยเฉพาะนักเรียนวัยรุ่นที่มีความไวต่อการรับรู้ (Sensitive) แม้ว่านักเรียนจะรู้ตัวดีว่าขณะนี้ตนแสดงพฤติกรรมอย่างไรหรือประสบกับปัญหาใดก็ตามและเพื่อเป็นการป้องกันการล้อเลียนในหมู่เพื่อนอีกด้วย ดังนั้น ครูที่ปรึกษาต้องเก็บผลการคัดกรองนักเรียนเป็นความลับ นอกจากนี้หากครูที่ปรึกษามีการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือนักเรียนก็ควรระมัดระวังการสื่อสารที่ทำให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกว่า บุตรหลานของตนถูกจัดอยู่ในกลุ่มที่ผิดปกติแตกต่างจากเพื่อนนักเรียนอื่นๆ ซึ่งอาจมีผลเสียต่อนักเรียนในภายหลังได้

สรุปได้ว่า การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนมีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาในการหาวิธี เพื่อดูแล ช่วยเหลือนักเรียนให้ถูกต้อง และการวิเคราะห์ข้อมูลจากกระเปาะสนทนา, แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก

2.2.2.3 การส่งเสริมนักเรียน

1) ความสำคัญการส่งเสริมนักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่างๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาและเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ปัญหาก็กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป

2) วิธีการและเครื่องมือเพื่อการส่งเสริมนักเรียนการส่งเสริมนักเรียนมีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้แต่มีกิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการคือ

2.1) การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom)

2.2) การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom Meeting)

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ได้สรุปความหมายของการส่งเสริมนักเรียนไว้ดังนี้ การส่งเสริมนักเรียน หมายถึง การสนับสนุนให้ นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่างๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา และเป็นการช่วยให้ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป การส่งเสริมนักเรียนมีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้ แต่มีกิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการคือ

2.1) การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อส่งเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ ซึ่งสถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมโฮมรูม อาจเป็นที่ห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนก็ได้ ให้มีบรรยากาศเสมือนบ้านที่มีครูที่ปรึกษาและนักเรียนเป็นดั่งสมาชิกในครอบครัวเดียวกันและมีการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านต่างๆ เช่น การรู้จักตนเองของนักเรียน การรู้จักผู้อื่น และสิ่งแวดล้อม มีทักษะการตัดสินใจ ทักษะการปรับตัว และการวางแผนชีวิต เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ครูและนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วยกัน การจัดกิจกรรมโฮมรูม จะช่วยให้ครูที่ปรึกษารู้จักนักเรียนมากขึ้น สามารถส่งเสริมความสามารถ และป้องกันปัญหาของนักเรียนได้อีกด้วย แนวการดำเนินการจัดกิจกรรมโฮมรูมมีดังนี้

(1) กำหนดกิจกรรมโฮมรูม โดยยึดความต้องการของนักเรียนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมโฮมรูม

(2) โรงเรียนกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูมหรือมีคู่มือในการจัด กิจกรรมแต่ละครั้ง โดยมีจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ ที่สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียน ครูที่ปรึกษาก็ดำเนินการตามนั้นแต่ให้มีความยืดหยุ่นในการกำหนดหัวข้อและ วิธีการดำเนินกิจกรรมให้เหมาะสมและทันสมัย

(3) วิธีการผสมผสาน โดยยึดตามความต้องการของนักเรียนและนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียน ในการจัดกิจกรรมโฮมรูม

2.2) การจัดประชุมครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียน เป็นการพบปะกันระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้ปกครองนักเรียน เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันและร่วมมือกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างบ้านโรงเรียนและผู้ปกครองด้วยกัน การประชุมผู้ปกครองจะให้นักเรียนได้รับความเอาใจใส่ดูแลจากผู้ปกครองมากขึ้น ทั้งการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพ มีความสามารถมากยิ่งขึ้นหรือร่วมมือกับทางโรงเรียนในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาของนักเรียน แนวทางดำเนินการจัดกิจกรรมประชุมครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียนมีดังนี้ ครูที่ปรึกษาควรจัดประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ซึ่งการประชุมนี้มีใช้การรายงานสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่จะทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มากขึ้น ดังนั้น สิ่งสำคัญที่ควรตระหนัก ในการจัดกิจกรรมประชุมครูก็คือ

(1) การเตรียมการครูที่ปรึกษาควรเตรียมความพร้อมก่อนการประชุมในด้านต่างๆ โดยเฉพาะข้อมูลของนักเรียนแต่ละคนและกิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน

(2) การสื่อสารครูที่ปรึกษาควรระมัดระวังคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครอง เช่น การตำหนินักเรียนหรือผู้ปกครอง การแจ้งข้อบกพร่องของนักเรียนในที่ประชุมหรือจะเป็นการส่วนตัวก็ตาม ควรเป็นการพูดที่แสดงถึงความเข้าใจในตัวนักเรียน แสดงถึงความห่วงใยใส่ใจของครูที่มีต่อนักเรียนทุกคนและอาศัยกิจกรรมที่จะทำให้ผู้ปกครองตระหนักในความรับผิดชอบและต้องการปรับปรุงหรือแก้ไขในส่วนที่บกพร่องของนักเรียน

(3) การจัดกิจกรรมในการประชุมการที่จะให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุมนั้น จำเป็นต้องใช้กิจกรรมต่างๆ โดยเริ่มด้วยการสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้ปกครองด้วยกันก่อนจึงจะมีกิจกรรมอื่นๆ ให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นสาระที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(4) การสรุปผลและบันทึกหลักฐานการประชุมผู้ปกครองในการประชุมแต่ละครั้ง ครูที่ปรึกษาควรมีการสรุปผล และจัดทำเอกสารเป็นหลักฐาน เพื่อประโยชน์ดังนี้

- เป็นหลักฐานในการจัดประชุมแต่ละครั้ง
- เป็นข้อมูลสำหรับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป
- เป็นข้อมูลสำหรับการจัดประชุมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองในครั้งต่อไป

ต้องการของผู้ปกครองในครั้งต่อไป

สรุปได้ว่า การส่งเสริมนักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมโฮมรูม การจัดประชุมผู้ปกครอง จัดกิจกรรมอื่นๆ ที่ครูพิจารณาว่าเหมาะสมในการส่งเสริมนักเรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2.2.2.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา

1) ความสำคัญ ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรให้ความสนใจใส่นักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหานั้น จำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ ทั้งการป้องกันและการแก้ไขปัญหา โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม การป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป นอกจากนี้ทุกครั้งของการช่วยเหลือนักเรียนควรมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานด้วย

2) วิธีการและเครื่องมือเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา

การป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนมีหลายเทคนิควิธีการแต่สิ่งที่ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการมี 2 ประการ คือ

2.1) การให้คำปรึกษาเบื้องต้น

2.2) การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3) ข้อที่พึงตระหนักในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

3.1) การรักษาความลับ

(1) เรื่องราวข้อมูลของนักเรียนที่ให้การช่วยเหลือแก้ไขต้องไม่นำมาเปิดเผย ยกเว้นเพื่อขอความร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียนกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ระบุชื่อ-สกุลจริงของนักเรียน และการเปิดเผยควรเป็นไปในลักษณะที่ให้เกียรติกัน

(2) บันทึกข้อมูลการช่วยเหลือนักเรียนควรเก็บไว้ในที่เหมาะสมและสะดวกในการเรียกใช้

(3) การรายงานการช่วยเหลือนักเรียนควรรายงานในส่วนที่เปิดเผยได้โดยให้เกียรติและคำนึงถึงประโยชน์ของนักเรียนเป็นสำคัญ

3.2) การแก้ไข้ปัญหา

(1) การช่วยเหลือแก้ไข้ปัญหาของนักเรียนต้องพิจารณาสาเหตุของปัญหาให้ครบถ้วนและหาวิธีการช่วยเหลือให้เหมาะสมกับสาเหตุนั้นๆ เพราะปัญหาไม่ได้เกิดจากสาเหตุเพียงสาเหตุเดียวแต่อาจจะเกิดจากหลายสาเหตุที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

(2) ปัญหาที่เหมือนกันของนักเรียนแต่ละคน ไม่จำเป็นต้องเกิดจากสาเหตุที่เหมือนกันและวิธีการช่วยเหลือที่ประสบความสำเร็จกับเรียนคนหนึ่งก็อาจไม่เหมาะกับนักเรียนอีกคนหนึ่ง เนื่องจากความแตกต่างของบุคคล ดังนั้น การช่วยเหลือนักเรียน โดยเฉพาะการให้การปรึกษา จึงไม่มีสูตรการช่วยเหลือสำเร็จตายตัวเพียง แต่มีแนวทางกระบวนการหรือทักษะการช่วยเหลือที่ครูแต่ละคนสามารถเรียนรู้ฝึกฝน เพื่อการนำไปใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละปัญหาในนักเรียนแต่ละคน ครูที่ปรึกษาควรมีความพร้อมในการให้การปรึกษาช่วยเหลือนักเรียน ด้วยความรู้สึที่ดีต่อนักเรียน และเอาใจใส่ต่อนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรใช้กระบวนการปรึกษาดังแต่เริ่มต้นจนจบการปรึกษา ดังนี้

(2.1) สร้างสัมพันธภาพ

(2.2) พิจารณาและทำความเข้าใจปัญหา

(2.3) กำหนดวิธีการและดำเนินการแก้ไข้ปัญหา

(2.4) ยุติการปรึกษา

การเป็นผู้ให้การปรึกษาที่ดี มีคุณภาพนั้น ควรจะปฏิบัติ

ดังนี้

- รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปรึกษาหรือวิธีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่างๆ ซึ่งอาจรับการอบรมจากหน่วยงานภายนอก หรือโรงเรียนจัดอบรมให้

- หมั่นฝึกฝนทักษะการปรึกษาพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความ

สามารถอย่างสม่ำเสมอ

- ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการ หรือความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษา การดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สรุปได้ว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหา หมายถึง การแนะนำให้คำปรึกษาเบื้องต้น การเตรียมความพร้อมของบุคลากร การประสานงานกับครูที่ปรึกษา และการประสานงานกับคณะกรรมการผู้ปกครอง เพื่อจัดกิจกรรมสำหรับการป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาของนักเรียน กิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน

2.2.2.5 การส่งต่อ

1) ความสำคัญ

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนโดยครูที่ปรึกษาตามกระบวนการในข้อ 4 นั้น มีบางกรณีที่ปัญหาที่มีความยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้นหรือลุกลามกลายเป็นปัญหาใหญ่โตจนยากต่อการแก้ไข การส่งต่อ แบ่งเป็น 2 แบบ คือ

1.1) การส่งต่อภายในครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา เช่น ส่งต่อครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา หรือ ฝ่ายปกครอง เป็นต้น

1.2) การส่งต่อภายนอกครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก สำหรับการส่งต่อภายใน หากส่งต่อไปยังครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครอง จะเป็นการแก้ไขปัญหาที่ยากต่อการช่วยเหลือของครูที่ปรึกษา เช่น ปัญหาเกี่ยวกับจิตใจ ความรู้สึก ปัญหาพฤติกรรมที่ซับซ้อนหรือรุนแรง เป็นต้น ครูที่รับต่อต้องมีการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบและประสานการทำงานกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ แต่หากเกิดกรณียากต่อการช่วยเหลืออีกก็ต้องส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอกเช่นกัน

2) แนวทางการพิจารณาในการส่งต่อโดยครูที่ปรึกษา

การส่งนักเรียนไปพบครูอื่นๆ เพื่อให้การช่วยเหลือต่อไปนั้น มีแนวทางการพิจารณาในการส่งต่อสำหรับครูที่ปรึกษาดังนี้

2.1) นักเรียนมีพฤติกรรมคงเดิมหรือไม่ดีขึ้นหรือแย่ลงแม้ว่าครูที่ปรึกษาจะดำเนินการช่วยเหลือวิธีการใดๆ

2.2) นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือของครูที่ปรึกษา เช่น นัดให้มาพบแล้วไม่มาตามนัดอยู่เสมอ ทำกิจกรรมเพื่อการช่วยเหลือก็ไม่ยินดีร่วมกิจกรรมใดๆ เป็นต้น

2.3) ปัญหาของนักเรียนที่เป็นเรื่องเฉพาะด้านเช่นเกี่ยวข้องกับความรู้สึกความซับซ้อนของสภาพจิตใจที่จำเป็นต้องให้การช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดและได้รับการบำบัดทางจิตวิทยา ควรพิจารณาส่งต่อให้ผู้มีความรู้เฉพาะทางเพื่อดำเนินการให้ความช่วยเหลือต่อไป

กรมสามัญศึกษา (2544) ได้เสนอแนวทางในการส่งต่อ ดังนี้คือ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนโดยครูที่ปรึกษาตามกระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนนั้น อาจมีบางกรณีที่มีปัญหาที่มีความยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้เป็นบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาหรือครูคนใดคนหนึ่งเท่านั้น ความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้นหรือลุกลามกลายเป็นใหญ่โตจนยากแก่การแก้ไขการส่งต่อแบ่งเป็น 2 แบบ คือ 1) การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา เช่น ส่งต่อครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชาหรือฝ่ายปกครอง เป็นต้น 2) การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกสำหรับการส่งต่อภายใน หากส่งต่อไปยังครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองจะเป็นปัญหาที่ยากต่อการช่วยเหลือของครูที่ปรึกษา เช่น ปัญหาเกี่ยวกับจิตใจ ความรู้สึก ปัญหาพฤติกรรมที่รุนแรงหรือซับซ้อน เป็นต้น ครูที่รับต่อต้องมีการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ และประสานการทำงานกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ แต่หากเกิดกรณียากต่อการช่วยเหลืออีกก็ต้องส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอกเช่นกัน

สรุป การส่งต่อ หมายถึง บันทึกการส่งนักเรียนไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ครูแนะแนว ครูประจำวิชาบันทึกการส่งนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก โดยฝ่ายปกครองหรือครูแนะแนวเป็นผู้ดำเนินการ

2.2.3 องค์ประกอบในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ได้สรุปองค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ คือ

2.2.3.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ได้สรุปรายละเอียดเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีความสำคัญมาก เนื่องด้วยความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกัน หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้น การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียนเป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดา โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหานักเรียน ซึ่งจะไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการ

ช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดได้น้อยที่สุด ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่ครูที่ปรึกษาควรมี มีอย่างน้อย 3 ด้านใหญ่ๆ คือ

- 1) ด้านความสามารถ หมายถึง
 - 1.1) ด้านการเรียนรู้
 - 1.2) ด้านความสามารถอื่นๆ
- 2) ด้านสุขภาพ หมายถึง
 - 2.1) ด้านร่างกาย
 - 2.2) ด้านจิตใจ – พฤติกรรม
- 3) ด้านครอบครัว หมายถึง
 - 3.1) ด้านเศรษฐกิจ
 - 3.2) ด้านการคุ้มครองนักเรียน

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลสามารถใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพและด้านครอบครัว ที่สำคัญคือ (กรมสามัญศึกษา, 2544)

1) ระเบียบสะสม เป็นเครื่องมือในรูปแบบของเอกสารเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน โดยนักเรียนเป็นผู้กรอกข้อมูลและครูที่ปรึกษานำข้อมูลเหล่านั้นมาศึกษาพิจารณาทำความเข้าใจกับนักเรียนเบื้องต้น หากข้อมูลไม่เพียงพอหรือมีข้อสังเกตบางประการ ก็ควรหาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การสอบถามจากนักเรียนโดยตรง การสอบถามจากครูอื่นๆ หรือเพื่อนๆของนักเรียนเป็นต้นรวมทั้งการใช้เครื่องมือทดสอบต่างๆหากครูที่ปรึกษาดำเนินการได้

2) แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก เป็นเครื่องมือสำหรับคัดกรองเด็กด้านพฤติกรรมการปรับตัวที่มีผลเกี่ยวเนื่องกับสภาพจิตใจ ซึ่งจะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีแนวทางการพิจารณานักเรียนด้านสุขภาพจิตมากขึ้น แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก เป็นเครื่องมือที่กรมสุขภาพจิตเป็นผู้จัดทำขึ้นโดยพัฒนาจาก The Strengths and Difficulties Questionnaire หรือมีชื่อย่อว่า SDQ ของประเทศเยอรมนี ซึ่งใช้กันแพร่หลายในประเทศแถบยุโรป เพราะมีความเที่ยงและความตรงจำนวนข้อไม่มากนัก คณะผู้จัดทำของกรมสุขภาพจิตคือ พรพรรณพิมล หล่อตระกูล (2541) ได้ทำการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ค่าความเที่ยงและความตรงของแบบประเมินและหาเกณฑ์มาตรฐานของเด็กไทย แบบประเมินพฤติกรรมเด็กมี 3 ชุดคือ ชุดที่ครูเป็นผู้ประเมินเด็ก ชุดที่พ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นผู้ประเมินเด็ก และชุดที่เด็กประเมินตนเอง

2.2.3.2 การคัดกรองนักเรียน

กรมสามัญศึกษา (2544) ได้สรุปประเด็นการคัดกรองนักเรียนไว้ว่า เป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่มคือ

1) กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนแล้ว อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ

2) กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การช่วยเหลือป้องกันหรือแก้ไขปัญหามาตามแต่กรณี

การจัดกลุ่มนักเรียนนี้มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาในการหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหามาให้ตรงกับปัญหาของนักเรียนยิ่งขึ้นและมีความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหามา เพราะมีข้อมูลของนักเรียนในด้านต่างๆ ซึ่งหากครูที่ปรึกษาไม่ได้คัดกรองนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มแล้วความชัดเจนในเป้าหมาย เพื่อการแก้ไขปัญหามาของนักเรียนจะมึ้น้อยลง มีผลต่อการแก้ไขปัญหามาของนักเรียนได้อย่างตรงประเด็น ซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน ผลการคัดกรองนักเรียน ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องระมัดระวังอย่างยิ่งที่จะไม่ทำให้นักเรียนรับรู้ได้ว่าตนถูกจัดกลุ่มอยู่ในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ซึ่งมีความแตกต่างจากกลุ่มปกติ โดยเฉพาะนักเรียนวัยรุ่นที่มีความไวต่อการรับรู้ (Sensitive) แม้ว่านักเรียนจะรู้ตัวว่าขณะนี้ตนมีพฤติกรรมอย่างไรหรือประสบกับปัญหาใดก็ตาม และเพื่อเป็นการป้องกันการล้อเลียนในหมู่เพื่อนอีกด้วย ดังนั้น ครูที่ปรึกษาต้องเก็บผลการคัดกรองนักเรียนเป็นความลับ นอกจากนี้ หากครูที่ปรึกษามีการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือนักเรียนก็ควรระมัดระวังการสื่อสารที่ทำให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกว่าการบุตรหลานของตนถูกจัดอยู่ในกลุ่มที่ผิดปกติแตกต่างจากเพื่อนนักเรียนอื่นๆ ซึ่งอาจส่งผลเสียต่อนักเรียนในภายหลังได้ การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียนนั้นให้อยู่ในดุลยพินิจของครูที่ปรึกษาและยึดถือเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนเป็นหลักด้วย (กรมสามัญศึกษา, 2544)

2.2.3.3 การส่งเสริมนักเรียน

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ได้สรุปความหมายของการส่งเสริมนักเรียนไว้ดังนี้ การส่งเสริมนักเรียน หมายถึง การสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษา ไม่ว่าจะเป็้นนักเรียนกลุ่มปกติ หรือกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่างๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติ กลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามทีโรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป การส่งเสริมนักเรียนมีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้ แต่มีกิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการ คือ

1) การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการ เพื่อส่งเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ ซึ่งสถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมโฮมรูม อาจเป็นที่ห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนก็ได้ ให้มีบรรยากาศเสมือนบ้านที่มีครูที่ปรึกษาและนักเรียนเป็นดั่งสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน และมีการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านต่างๆ เช่น การรู้จักตนเองของนักเรียน การรู้จักผู้อื่นและสิ่งแวดลอม มีทักษะการตัดสินใจ ทักษะการปรับตัวและการ วางแผน

ชีวิต เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ครูและนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วยกัน การจัดกิจกรรมโฮมรูมจะช่วยให้ครูที่ปรึกษารู้จักนักเรียนมากขึ้น สามารถส่งเสริมความสามารถ และป้องกันปัญหาของนักเรียนได้อีกด้วย แนวการดำเนินการจัดกิจกรรมโฮมรูมมีดังนี้

1.1) กำหนดกิจกรรมโฮมรูม โดยยึดหลักความต้องการของนักเรียนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมโฮมรูม

1.2) โรงเรียนกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูมหรือมีคู่มือในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง โดยมีจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระที่มีวัตถุประสงค์สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียน ครูที่ปรึกษาก็กดำเนินการตามนั้น แต่ให้มีความยืดหยุ่นในการกำหนดหัวข้อและวิธีการดำเนินกิจกรรมให้เหมาะสมและทันสมัย

1.3) วิธีการผสมผสาน โดยยึดหลักตามความต้องการของนักเรียนและนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียน ในการจัดกิจกรรมโฮมรูม

2) การจัดประชุมครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียนเป็นการพบปะกันระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้ปกครองนักเรียน เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีและร่วมมือกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างบ้าน โรงเรียน และผู้ปกครองด้วยกัน การประชุมผู้ปกครองจะให้นักเรียนได้รับความเอาใจใส่ดูแลจากผู้ปกครองมากขึ้น ทั้งส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพมีความสามารถมากยิ่งขึ้น หรือร่วมมือกับทางโรงเรียนในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาของนักเรียน ซึ่งแนวการดำเนินการจัดกิจกรรมประชุมครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียน มีดังนี้

ครูที่ปรึกษาควรจัดประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ซึ่งการประชุมนี้มีใช้การรายงานสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่จะทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มากขึ้น ดังนั้น สิ่งสำคัญที่ควรตระหนัก ในการจัดกิจกรรมประชุมครูก็คือ

2.1) การเตรียมการ

ครูที่ปรึกษาควรเตรียมความพร้อมก่อนการประชุมในด้านต่างๆ โดยเฉพาะข้อมูลของนักเรียนแต่ละคนและกิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน

2.2) การสื่อสาร

ครูที่ปรึกษาควรระมัดระวังคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครอง เช่น การตำหนินักเรียนหรือผู้ปกครอง การแจ้งข้อบกพร่องของนักเรียนในที่ประชุมหรือจะเป็นการส่วนตัวก็ตาม ควรเป็นการพูดที่แสดงถึงความเข้าใจในตัวนักเรียนแสดงถึงความห่วงใยใส่ใจของครูที่มีต่อนักเรียนทุกคน และอาศัยกิจกรรมที่จะทำให้ผู้ปกครองตระหนักใน ความรับผิดชอบ และต้องการปรับปรุงหรือแก้ไขในส่วนที่บกพร่องของนักเรียน

2.3) การจัดกิจกรรมในการประชุม

การที่จะให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุมนั้น จำเป็นต้องใช้กิจกรรมต่างๆ โดยเริ่มด้วยการสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้ปกครองด้วยกันก่อน จึงจะมีกิจกรรมอื่นๆ ให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นสาระที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.4) การสรุปผลและบันทึกหลักฐาน

การประชุมผู้ปกครองในการประชุมแต่ละครั้ง ครูที่ปรึกษาควรมีการสรุปผล และจัดทำเอกสารเป็นหลักฐาน เพื่อประโยชน์ดังนี้

- (1) เป็นหลักฐานในการจัดประชุมแต่ละครั้ง
- (2) เป็นข้อมูลสำหรับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป
- (3) เป็นข้อมูลสำหรับการจัดประชุมให้สอดคล้องกับความต้องการ

ของผู้ปกครองในครั้งต่อไป

2.2.3.4 การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ได้สรุปแนวทางในการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาไว้ดังนี้ ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา นั้น จำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความดูแลใส่ใจอย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ ทั้งการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา โดยเอาใจใส่ในการแก้ปัญหาของนักเรียนก่อนที่จะกลายเป็นปัญหาของสังคม การป้องกันและแก้ไข้ปัญหาของนักเรียน จึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมากมาในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป นอกจากนี้ทุกครั้งของการช่วยเหลือนักเรียน ควรมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานด้วย การป้องกันและการแก้ไข้ปัญหาให้กับนักเรียนนั้นมีหลายเทคนิควิธีการ แต่สิ่งที่ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการมี 2 ประการ คือ

1) การให้คำปรึกษาเบื้องต้น เป็นการช่วยเหลือผ่อนคลายปัญหาให้ลดน้อยลงทั้งด้านความรู้สึก ความคิดและการปฏิบัติตนของนักเรียน โดยมุ่งหวังให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีงามหรือพึงประสงค์ ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การปรึกษามีประสิทธิภาพในการช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรมีความรู้และทักษะพื้นฐานดังนี้

1.1) จิตวิทยาวัยรุ่น

1.2) ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์

1.3) กระบวนการและทักษะการปรึกษาเบื้องต้นที่สำคัญๆ คือ การสร้างสัมพันธภาพ การใช้คำถาม การรับฟังเนื้อหาและความรู้สึก การช่วยเหลือแก้ไข้ปัญหาแนวทางการแก้ไข้ปัญหาของนักเรียนในแต่ละลักษณะปัญหา เช่น ด้านการเรียน สุขภาพครอบครัว หรือการใช้สารเสพติด การพนัน หนีเรียน เป็นต้น ครูที่ปรึกษาควรมีความพร้อมในการให้การปรึกษาช่วยเหลือ

นักเรียน ด้วยความรู้สึกที่ดีต่อนักเรียน และเอาใจใส่ต่อนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรใช้กระบวนการให้คำปรึกษาตั้งแต่เริ่มต้นจนจบการปรึกษา ดังนี้

- (1) สร้างสัมพันธภาพ
- (2) พิจารณาและทำความเข้าใจปัญหา
- (3) กำหนดวิธีการและดำเนินการแก้ไขปัญหา
- (4) ยุติการปรึกษา

1.4) การเป็นผู้ให้การปรึกษาที่ดี มีคุณภาพนั้น ควรจะปฏิบัติดังนี้

(1) รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปรึกษาหรือวิธีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่างๆ ซึ่งอาจรับการอบรมจากหน่วยงานภายนอก หรือโรงเรียนจัดอบรมให้

(2) หมั่นฝึกฝนทักษะการปรึกษา การพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความสามารถอย่างสม่ำเสมอ

(3) ศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม เกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการหรือความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษา การดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2) การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน นอกจากจะให้การปรึกษาเบื้องต้นแล้ว การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อการช่วยเหลือนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะทำให้การช่วยเหลือมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจของครูทุกคน รวมทั้งผู้ปกครองด้วย ครูที่ปรึกษาสามารถคิดพิจารณากิจกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียนได้หลายแนวทาง คือ กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมซ่อมเสริม กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง ข้อที่พึงตระหนักในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนคือ

2.1) การรักษาความลับ

(1) เรื่องราวข้อมูลของนักเรียนที่ให้การช่วยเหลือแก้ไข ต้องไม่นำไปเปิดเผย ยกเว้นเพื่อขอความร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียนกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ระบุชื่อสกุลจริงของนักเรียน และการเปิดเผยควรเป็นไปในลักษณะที่ให้เกียรตินักเรียน

(2) บันทึกข้อมูลการช่วยเหลือนักเรียน ควรเก็บไว้ในที่ที่เหมาะสม และสะดวกในการเรียกใช้

(3) การรายงานการช่วยเหลือนักเรียนควรรายงานในส่วนที่เปิดเผยได้ โดยให้เกียรติและคำนึงถึงประโยชน์ของนักเรียนเป็นสำคัญ

2.2) การแก้ไขปัญหานักเรียน

(1) การช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียน ต้องพิจารณาสาเหตุของปัญหาให้ครบถ้วนและหาวิธีการช่วยเหลือให้เหมาะสมกับสาเหตุนั้นๆ เพราะปัญหาไม่ได้เกิดจากสาเหตุเพียงสาเหตุเดียว แต่อาจจะเกิดจากหลายสาเหตุที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

(2) ปัญหาที่เหมือนกันของนักเรียนแต่ละคน ไม่จำเป็นต้องเกิดจากสาเหตุที่เหมือนกัน และวิธีการช่วยเหลือที่ประสบความสำเร็จกับนักเรียนคนหนึ่ง ก็อาจไม่เหมาะกับนักเรียนอีกคนหนึ่ง เนื่องจากความแตกต่างของบุคคล ดังนั้น การช่วยเหลือนักเรียนโดยเฉพาะการให้การปรึกษา จึงไม่มีสูตรการช่วยเหลือสำเร็จตายตัวเพียงแต่มีแนวทางกระบวนการในการปฏิบัติ

2.2.2.5 การส่งต่อ

กรมสามัญศึกษา (2544) ได้เสนอแนวทางในการส่งต่อ ดังนี้ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน โดยครูที่ปรึกษาตามกระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนนั้น อาจมีบางกรณีที่มีปัญหาที่มีความยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้ปัญหานั้นเป็นบอบบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาหรือครูคนใดคนหนึ่งนั้น ความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้นหรือลุกลามกลายเป็นใหญ่โตจนยากแก่การแก้ไขการส่งต่อแบ่งเป็น 2 แบบ คือ

1) การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา เช่น ส่งต่อครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชาหรือฝ่ายปกครอง เป็นต้น

2) การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกสำหรับการส่งต่อภายใน หากส่งต่อไปยังครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองรังจะเป็นปัญหาที่ยากต่อการช่วยเหลือของครูที่ปรึกษา เช่น ปัญหาเกี่ยวกับจิตใจ ปัญหาความรู้สึก ปัญหาพฤติกรรมที่รุนแรงหรือซับซ้อน เป็นต้น ครูที่รับต่อต้องมีการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ และประสานการทำงานกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ แต่หากเกิดกรณียากต่อการช่วยเหลืออีกก็ต้องส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอกเช่นกัน

2.2.4 แผนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเข้าสู่โรงเรียนนั้น ควรมีแผนการดำเนินงานที่ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ และนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นเวลา 1 รอบปี ซึ่งมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังมีรายละเอียดการดำเนินการต่อไปนี้ (กรมสามัญศึกษา, 2544) การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนแต่ละแห่งในหนึ่งรอบปีระหว่างมีนาคม - มีนาคม ปีถัดไป มีวิธีการดำเนินการ คือ

เตรียมการและวางแผนดำเนินงาน

กิจกรรมที่ 1 แต่งตั้งคณะกรรมการ

1) วัตถุประสงค์

1.1) เพื่อให้ได้คณะกรรมการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.2) เพื่อให้ได้ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2) วิธีดำเนินการ

ผู้บริหารและคณะผู้รับผิดชอบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดำเนินการ แต่งตั้งคณะกรรมการ ดังนี้

2.1) ประชุมหารือเพื่อกำหนดโครงสร้างบุคลากร ในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียน

2.2) แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการประสานงาน และคณะกรรมการดำเนินงาน

2.3) กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการ ประสานงาน และคณะกรรมการดำเนินงานในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3) คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

คณะกรรมการในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความสำคัญอย่างมากต่อ ความสำเร็จของระบบ ดังนั้น โครงสร้างคณะกรรมการ การประสานการทำงานระหว่างคณะกรรมการ และบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในแต่ละคณะจึงต้องมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถปฏิบัติตาม แผนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุกกิจกรรม ดังนี้ การประสานการทำงาน แม้ว่าคณะกรรมการทั้ง 3 คณะ จะมีรูปแบบโครงสร้างตามลำดับชั้นแต่คณะกรรมการทุกคณะต้อง สามารถปฏิบัติงานเชื่อมโยงถึงกันได้ เพื่อให้เกิดการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้คณะกรรมการแต่ละคณะต้องร่วมมือทำงานเป็นทีม

กิจกรรมที่ 2 วิเคราะห์สภาพความพร้อมพื้นฐานของโรงเรียนและการจัดทำ แผนปฏิบัติงาน

1) วัตถุประสงค์ ในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีดังนี้

1.1) เพื่อให้ทราบสภาพพื้นฐานของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับวางแผนดำเนินงาน

1.2) เพื่อให้ได้แผนปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ตลอดปีการศึกษา

2) วิธีดำเนินการ ในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนคณะกรรมการ อำนวยการ หรือคณะกรรมการประสานงานดำเนินการดังนี้

2.1) วิเคราะห์สภาพพื้นฐานของโรงเรียน โดยใช้แบบประเมินหรือแบบสำรวจ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หรือแบบสอบถามความพร้อมพื้นฐานของโรงเรียนที่ โรงเรียนจัดทำขึ้นเอง เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน ในด้านต่างๆ ของโรงเรียนที่มีผลต่อการช่วยเหลือ นักเรียน และข้อเสนอแนะของครู รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำโครงการแผนปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน และการจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อสนับสนุนให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3) เครื่องมือสำหรับการประเมินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภายในโรงเรียนสามารถใช้แบบประเมิน หรือแบบสำรวจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบสอบถามความต้องการ ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของครูและผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งคณะกรรมการประสานงานเป็นผู้จัดทำ

กิจกรรมที่ 3 สร้างความตระหนัก ให้ครู-อาจารย์ทุกคนในโรงเรียนเห็นความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและเข้าใจแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1) วัตถุประสงค์ของกิจกรรมสร้างความตระหนัก ให้ครู-อาจารย์ทุกคนในโรงเรียนเห็นความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และเข้าใจแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีดังนี้ กรมสามัญศึกษา (2544)

1.1) เพื่อให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนตระหนักถึงความสำคัญและเห็นคุณค่าของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.2) เพื่อให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีความเข้าใจในบทบาทภาระ หน้าที่ของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.3) เพื่อให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนเข้าใจถึงขั้นตอนวิธีการดำเนินงาน และมีการประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียนในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2) วิธีดำเนินการสร้างความตระหนักให้ครู-อาจารย์ทุกคนในโรงเรียนเห็นความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และเข้าใจแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คณะกรรมการประสานงานดำเนินการสร้างความเข้าใจกับบุคลากรโดยอาจจัดในลักษณะ

2.1) ประชุมชี้แจงและสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรในโรงเรียนด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความยินดีร่วมมือร่วมใจในการทำงานเพื่อช่วยเหลือนักเรียน

2.2) ฝึกอบรมบุคลากรโดยเฉพาะครูที่ปรึกษาให้มีความรู้ความสามารถ เทคนิคหรือทักษะต่างๆ ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเบื้องต้น

2.3) ประชาสัมพันธ์งานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้กับบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง

2.4) ประเมินผลการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรในการเข้าดูแลช่วยเหลือนักเรียน และนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาบุคลากรต่อไป

กิจกรรมที่ 4 ดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

- 1) วัตถุประสงค์ของการดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 1.1) เพื่อให้ครูได้ดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่กำหนดไว้
 - 1.2) เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือจากครูที่ปรึกษาอย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพของนักเรียน
- 2) วิธีดำเนินการดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เพื่อให้ครูได้ดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544)

 - 2.1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งอย่างน้อยต้องครอบคลุมด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัว
 - 2.2) การคัดกรองนักเรียน โดยจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา
 - 2.3) การส่งเสริมนักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลด้วยการจัดกิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน
 - 2.4) การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ด้วยวิธีการให้การปรึกษาช่วยเหลือ จัดกิจกรรมต่างๆ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน คือ กิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมซ่อมเสริม และกิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง
 - 2.5) การส่งนักเรียนไปรับการช่วยเหลือจากครูอื่นๆ เช่น ครูแนะแนวหรือ ฝ่ายปกครอง เป็นต้น
- 3) บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและควรบันทึกทุกขั้นตอน
- 4) สรุปผลการปฏิบัติงาน รายงานหัวหน้าระดับ
- 5) กำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน

กิจกรรมที่ 5 ประเมินเพื่อทบทวน

 - 1) วัตถุประสงค์
 - 1.1) เพื่อทราบผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคที่มีในแต่ละระดับและนำข้อมูลไปใช้ในการทบทวนและปรับปรุงระหว่างดำเนินการ
 - 1.2) เพื่อให้ได้รายงานผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในแต่ละระดับชั้นสำหรับการจัดทำสรุปรายงานของโรงเรียนต่อไป
 - 2) วิธีดำเนินการ
 - 2.1) คณะกรรมการอำนวยการแต่งตั้งผู้ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการดำเนินงานของครูในแต่ละระดับชั้น

2.2) ดำเนินการประเมินแต่ละระดับชั้น โดยผู้ที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้ง หรือผู้แทนครูในแต่ละระดับ ซึ่งได้รับการอบรมหรือมีความรู้ทักษะในการประเมิน โดยดำเนินการประเมินสลับกันระหว่างชั้น

2.3) นำผลดังกล่าวมาปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น

2.4) ดำเนินการประเมินคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการดำเนินงานของครูในแต่ละระดับ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

2.5) ผู้ทำหน้าที่ประเมิน จัดทำรายงานการประเมินคุณภาพของแต่ละระดับ ส่งคณะกรรมการประสานงาน เพื่อรายงานผู้บริหารโรงเรียนต่อไป

กิจกรรมที่ 6 ประเมินผลเพื่อพัฒนาสรุป รายงาน

1) วัตถุประสงค์

1.1) เพื่อให้ได้รายงานสรุปการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในแต่ละภาคเรียน และปีการศึกษา

1.2) เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุง การพัฒนาระบบวิธีการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2) วิธีดำเนินการ

2.1) ครูที่ปรึกษาแต่ละคนจัดทำรายงานการดำเนินงานเสนอหัวหน้าระดับทุกสิ้นภาคเรียน

2.2) คณะกรรมการดำเนินงานแต่ละระดับจัดทำรายงานสรุปเป็นระดับ เสนอคณะกรรมการประสานงาน

2.3) คณะกรรมการประสานงานสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากหัวหน้าระดับและจากการประเมิน เพื่อทบทวนของแต่ละระดับ มาจัดทำรายงานเป็นภาพรวมของโรงเรียน เสนอคณะกรรมการอำนวยการ

2.4) คณะกรรมการอำนวยการดำเนินการประชุมพิจารณารายงานคณะกรรมการประสานงาน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ อีกทั้งนี้เทศ กำกับติดตาม การดำเนินงานของคณะกรรมการประสานงานทุกระดับอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการประชุมติดตามผลอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง

สรุปได้ว่า แผนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นการนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเข้าสู่โรงเรียนนั้น มีแผนการดำเนินงานที่ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ และนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นเวลา 1 รอบปี ซึ่งมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นอย่างมาก

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 งานวิจัยในประเทศ

วีระพงษ์ เจริญชัย (2552) ได้ศึกษา สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร จำนวน 21 คน ครูผู้สอน จำนวน 289 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน ปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 แตกต่างกัน

วิฑูร วงษ์แหวน (2549) ได้ศึกษา รูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน หันคาราษฎร์รังสฤษฎ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและผู้บริหารโรงเรียนโรงเรียนหันคาราษฎร์รังสฤษฎ์ จำนวน 629 คน การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัญหาด้านการคัดกรองนักเรียนเป็นปัญหาอันดับสูงสุด ซึ่งเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ปัญหาด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ซึ่งเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนอันดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านการส่งเสริมนักเรียน เป็นปัญหาระดับน้อย

อานวย หมื่นสมบัติ (2544) ศึกษาเรื่อง บทบาทของครอบครัวในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 221 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) ผลการวิจัยพบว่า ครูเพศชาย และเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อครอบครัวไม่ได้มาให้การสนับสนุนโรงเรียนเท่าที่ควร โดยเฉพาะด้านวิชาการ ซึ่งครอบครัวจะมาเยี่ยมโรงเรียนเพียงวันประชุมผู้ปกครองที่เหมือนเป็นหน้าที่ปีละครั้งหรือจะติดต่อกับโรงเรียนเฉพาะเมื่อทางโรงเรียนมีหนังสือเชิญหรือโทรศัพท์แจ้งปัญหาไปที่บ้านเท่านั้น ครอบครัวหรือผู้ปกครองไม่มีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน เนื่องจากการจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนมาจากคณะครูทั้งสิ้น ไม่มีความต้องการที่มาจากครอบครัวหรือผู้ปกครอง แตกต่างกัน

อรทัย ชุมพลกุล (2545) ได้ศึกษาเรื่อง การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัฒนศึกษาอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนวัฒนศึกษา อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย จำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) ผลการวิจัยผลการวิจัยพบว่า บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการประกันคุณภาพด้านการประเมินมาตรฐานโรงเรียน สภาพการบริหารจัดการ สภาพความ

พร้อมของบุคลากร ผู้บริหารต้องได้พัฒนาความรู้ความสามารถตลอดจนต้องมีการกำหนดนโยบายและมาตรการ ให้ผู้บริหารใส่ใจในการพัฒนาการด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียน

นฤมล จามรี (2546) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูอำเภอเมืองเชียงราย จำนวน 297 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) ผลการวิจัยพบว่า การสร้างความรู้ ความเข้าใจระบบการดูแลนักเรียน ได้มีการประชุมชี้แจงการดำเนินงาน ระดับมาก และการประชุมปฏิบัติการการจัดทำแนวทาง และการดำเนินงานพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการระดมความคิดเห็นในการหาแนวทางการดำเนินงาน และสามารถกำหนดวิธีการดำเนินงาน สามารถนำไปใช้ประกอบกับคู่มือการดำเนินงาน โครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ถูกต้อง และโรงเรียนมีการบริหารจัดการ และการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน มีการปฏิบัติปานกลาง

วิจิต รุ่งศรีทอง (2545) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารและดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 327 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาต่างๆ โดยภาพรวมมีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลางทุกด้าน โดยการป้องกันและแก้ไขปัญหามีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การส่งต่อ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การส่งเสริมนักเรียน

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อสภาพการบริหารและการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพของบุคลากร โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา และการส่งต่อ โดยผู้บริหารงานมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าผู้ปฏิบัติงานทุกด้าน

สมพร สระบัว (2546) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท จำนวน 302 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติงาน ด้านปัจจัยของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และควรให้ความสำคัญในการให้ครูที่ปรึกษา มีการประชุมแลกเปลี่ยน ความรู้ความเข้าใจและดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โรงเรียนมีการปฏิบัติด้านกระบวนการดำเนินงานของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง และควรให้ความสำคัญในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาส่วนตัวของนักเรียน โดยการให้มีการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่เรียนช้าหรือเรียนอ่อน โรงเรียนมีการปฏิบัติด้านผลผลิตของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง และควรให้ความสำคัญในการแก้ไขปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเกี่ยวกับ ความเป็นระเบียบวินัย และการเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การจัดการและการแก้ปัญหา

สุรพล เพ็งแจ่ม (2544) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน และผู้ปกครอง จำนวน 338 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอายุต่างกัน อาชีพต่างกัน และเป็นผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ผู้ปกครองนักเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกัน

2.3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แมกโคบี และมาร์ติน (Maccoby & Martin, 1983) ได้ศึกษากระบวนการสังคมในครอบครัว ซึ่งแสดงถึงการปฏิสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูก โดยได้วิเคราะห์ผลการอบรมเลี้ยงดูพบว่า เมื่อพิจารณาเฉพาะมิติรัก โดยพ่อแม่แสดงการยอมรับและตอบสนองความต้องการของเด็ก จะทำให้เด็กมีสุขภาพจิตดีกว่าการอบรมเลี้ยงดูที่เด็กรับรู้ว่ามีพ่อแม่เกลียดชังเด็ก ด้วยการไม่ยอมรับและตอบสนองความต้องการของเด็ก แต่เมื่อพิจารณามิติที่เข้มงวดกวดขัน โดยพ่อแม่ควบคุมและเรียกร้องให้เด็กทำตาม พบว่า พ่อแม่ที่รักเด็กนั้นมีทั้งที่เข้มงวดให้เด็กทำตามกฎ และพ่อแม่ที่ยึดหยุ่นมากกว่าควบคุมบังคับเด็ก และไม่ควบคุมเลย ซึ่งผลจากการที่พ่อแม่ควบคุมจะทำให้เด็กมีสุขภาพจิตที่ดีกว่า และที่สำคัญก็คือ วิธีการควบคุมทั้ง 2 วิธี คือ การควบคุมทางจิตและการควบคุมพฤติกรรมที่แสดงออกพบว่า การควบคุมทางจิตจะทำให้เด็กมีสุขภาพจิตดีกว่า วัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบอำนาจควบคุม โดยทั้งการอบรมเลี้ยงดูดูแลเอาใจใส่ และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุมก่อให้เกิดความวิตกกังวลในเด็กได้ แต่การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุมนั้น พ่อแม่วางกฎเข้มงวดอย่าง

เป็นรูปธรรม ถ้าไม่ทำตามจะถูกลงโทษทางกายและหรือการลงโทษทางจิตด้วย เด็กเกิดความวิตกกังวลว่าถ้าซัดซิ่นไม่ทำตามหรือทำผิดกฎนั้นก็จะถูกลงโทษให้ได้รับความเจ็บปวดทั้งกายและใจ ในขณะที่การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ พ่อแม่จะปลุกฝังโดยใช้การควบคุมทางจิตใจ ให้เด็กเกิดความรู้สึกผิดขึ้นในใจ และจะเกิดความวิตกกังวลขึ้น เมื่อตนจะทำพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ทำตามคำแนะนำของพ่อแม่ เด็กจึงเกิดความวิตกกังวลต่ำกว่า นอกจากนี้ เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบดูแลเอาใจใส่จะมีความมั่นใจในตนเองสูง แต่เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุมจะขาดความมั่นใจในตนเอง มีลักษณะที่ฟุ้งฟิงสูงและไม่ค่อยมีความสุข

คลิก (Click, 1971) ได้ศึกษาทัศนคติของอาจารย์ใหญ่ จำนวน 475 คน และผู้ให้คำปรึกษา จำนวน 148 คน ที่กำลังปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา รัฐเท็กซัส ระหว่างปี 1969-1970 ทั้งอาจารย์ใหญ่และผู้ให้คำปรึกษาที่ทัศนคติต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล ให้คำปรึกษาแก่ครู ผู้ปกครอง มีความสำคัญมาก การให้ข้อเสนอแนะทางอาชีพการวางแผนการจัดหลักสูตรการส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาการทางด้านร่างกาย ซึ่งเหล่านี้ไม่ใช่เป็นหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา คือ การวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคลการวางตัวบุคคล และการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาร้ายแรง บริการแนะแนวควรได้รับการปรับปรุงและขยายผลในโรงเรียนประถมศึกษาให้มากขึ้น

เคนเนดี (Kennedy, 1990) ได้วิจัยเพื่อตรวจสอบรูปแบบการฝึก การบริหารความโกรธ กับนักโทษที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว โดยให้กลุ่มทดลองได้รับการฝึกการควบคุมความโกรธและมีการให้คำปรึกษาโดยสอนกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรม โดยใช้ระยะเวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ เป็นจำนวน 23 ครั้ง แต่ละครั้งใช้เวลา 3 ชั่วโมง ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้สอนวิธีการดังกล่าว ผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้ารับการทดลองในกลุ่มทดลองลดความโกรธลงเมื่อถูกกระตุ้นด้วยสถานการณ์จำลอง และมีพฤติกรรมการสนองตอบทางวาจาเหมาะสมขึ้น และพบว่ากลุ่มทดลองยังคงลดความโกรธเมื่อถูกกระตุ้น และมีพฤติกรรมทางวาจาเหมาะสม เมื่อมีการติดตามผล 2 เดือน หลังเสร็จสิ้นการทดลองไปแล้ว

ฮิกกิน (Higgins, 1975) ได้ศึกษาทัศนคติของครูใหญ่ ที่มีต่อโครงการแนะแนวของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษา ในรัฐโอไฮโอ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามทำการสำรวจกับการรับรู้ของครูใหญ่ที่มีต่อโครงการแนะแนวของตน ผลการศึกษาพบว่า ครูส่วนใหญ่รู้ว่าครูแนะแนวของโรงเรียนกำลังให้บริการแนะแนวแก่นักเรียน ครูส่วนมากรู้สึกว่าคุณให้คำปรึกษาควรมีเวลา 31-56 เปอร์เซ็นต์ ของเวลาทำงานให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเป็นรายบุคคล ครูใหญ่ให้ความเห็นว่าอัตราส่วนระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียนควรเป็นผู้ให้คำปรึกษา 1 คนต่อนักเรียน 320 คน ครูใหญ่ส่วนมากเห็นว่าการปรับปรุงโครงการแนะแนวให้ดีขึ้น คือ การเพิ่มจำนวนผู้ให้คำปรึกษา

เบมริน (Baumrind, 1991) ได้ศึกษารูปแบบการอบรมเลี้ยงดู 4 แบบ คือ แบบดูแลเอาใจใส่ แบบใช้อำนาจควบคุม แบบรักตามใจ และแบบปล่อยปละละเลย กับพัฒนาการของวัยรุ่น

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบดูแลเอาใจใส่ในนั้น จะทำให้วัยรุ่นมีพัฒนาการที่ดีที่สุด คือ เด็กจะมีความมั่นใจในตนเองมากที่สุด มีพฤติกรรมที่สังคมพึงประสงค์ที่สุด และแสดงให้เห็นว่ามีความสามารถทางพุทธิปัญญาดีที่สุดในตอนต้นที่สุด โดยเฉพาะพัฒนาการทางสังคมและบุคลิกภาพนั้น วัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบดูแลเอาใจใส่ สามารถปรับตัวตามสถานการณ์ได้ดี ควบคุมตนเองได้ดีมีลักษณะเป็นมิตร และแม้ว่าวัยรุ่นมักมีปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนหลายอย่าง แต่วัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบดูแลเอาใจใส่ มีปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนน้อยที่สุด ตรงกันข้ามกับวัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ หรือแบบใช้อำนาจควบคุมเด็กจะมีพฤติกรรมวิตกกังวล และมีลักษณะพึ่งพิงขาดความเชื่อมั่นในตนเองตัดสินใจเองไม่ได้ นอกจากนี้ผลของการอบรมเลี้ยงดูทำให้วัยรุ่นมีพัฒนาการแตกต่างกันในเรื่องความสามารถในการใช้เหตุผล วัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบดูแลเอาใจใส่ทำให้เด็กรู้จักคิดพิจารณาเหตุการณ์โดยใช้เหตุผล สามารถประเมินได้ว่าจะตอบสนองต่อสถานการณ์ไหนอย่างไร จึงสามารถปรับตัวและใช้ชีวิตทั้งด้านส่วนตัวและสังคมได้เพราะการอบรมเลี้ยงดูแบบดูแลเอาใจใส่เป็นพื้นฐานสอนให้วัยรุ่นเป็นผู้มีลักษณะการใช้เหตุผลในการคิด ในขณะที่เด็กซึ่งขาดลักษณะการใช้เหตุผลในการคิด เนื่องจากได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ นอกจากจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวสูงแล้วยังขาดความสามารถในการประเมินสถานการณ์ทำให้ไม่สามารถกำหนดการตอบสนองได้โดยพิจารณาเหตุผล จึงมักมีความวิตกกังวลและรู้สึกผิดเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ขาดโครงสร้างที่มั่นคงทางบุคลิกภาพ ส่วนวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย จะมีปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนมากที่สุด รวมทั้งมีความวิตกกังวลสูงด้วย ทั้งนี้เนื่องจากเด็กขาดที่พึ่งทางด้านจิตใจ ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ใดๆ แม้แต่ในเรื่องสำคัญ จึงกดดันทำให้เด็กกลุ่มนี้มีความวิตกกังวลสูงด้วย

โมคราบ (Moukarab, 1991) ได้ศึกษาความต้องการแนะแนวของนักเรียน อายุ 14-18 ปี ในประเทศอียิปต์ ซึ่งทำการศึกษาเฉพาะในเขตลิเบีย ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนในประเทศอียิปต์ เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมการแนะแนวภายใต้จุดประสงค์ 6 ประการ คือ การสร้างสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน การดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนรู้และการศึกษาของคณาจารย์ให้การช่วยเหลือ การให้ข้อเสนอแนะ การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบ้านกับโรงเรียน การติดต่อประสานงานกับผู้ให้ความรู้ของโรงเรียนและหน่วยงานอื่นๆ การให้ความช่วยเหลือหรือแก้ปัญหา

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ วิธีการระบบหรือกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน ในด้านการส่งเสริม การป้องกันและการแก้ปัญหา พร้อมทั้งวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารของโรงเรียนและเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา ด้วยวิธีการให้การปรึกษาช่วยเหลือ จัดกิจกรรมต่างๆ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน คือ กิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมซ่อมเสริม และกิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 จังหวัด ปทุมธานีโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบไปด้วย ข้าราชการครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 และเขต 2 จำนวน 41 โรงเรียน มีครูผู้สอน 2,298 คน

กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน โดยทำการศึกษาแบบแบ่งชั้นภูมิตามขนาดกลุ่มตัวอย่างแยกตามการศึกษา เขตพื้นที่ เขต 1 และ เขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 โดยทำการเทียบสัดส่วนจากจำนวนประชากรในแต่ละเขตพื้นที่

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เขตพื้นที่	เขต 1	เขต 2	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
จำนวน	1,317	981	2,298	331

3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเพื่อการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 จังหวัดปทุมธานี แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ประสิทธิภาพการทำงาน ขนาดโรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ใน 5 ด้าน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

โดยผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาค่าน้ำหนักการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับความคิดเห็น ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดค่าคะแนนของช่วงระดับคะแนน 5 ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

ระดับคะแนนเป็น	5	หมายความว่า	ระดับการปฏิบัติ	มากที่สุด
ระดับคะแนนเป็น	4	หมายความว่า	ระดับการปฏิบัติ	มาก
ระดับคะแนนเป็น	3	หมายความว่า	ระดับการปฏิบัติ	ปานกลาง
ระดับคะแนนเป็น	2	หมายความว่า	ระดับการปฏิบัติ	น้อย
ระดับคะแนนเป็น	1	หมายความว่า	ระดับการปฏิบัติ	น้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ มีดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการ จากหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย
2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ดี และถูกต้องจากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้อง
3. ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามกรอบแนวคิดที่กำหนด โดยขอคำแนะนำจากประธานควบคุมปริญญาโท
4. นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาค่าดัชนี IOC (Item- Objective Congruence Index) และเลือกข้อคำถามที่ได้ค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.75 – 1.00
5. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทำการทดลองใช้ (Try Out) กับครู จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำเครื่องมือไปตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่า

สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ตามแบบของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.89

6. จัดทำแบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ นำไปใช้เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ เพื่อขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 และเขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้
2. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามคืนจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

3.4 การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด เลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์มาลงใบบันทึกข้อมูล
2. วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
3. เสนอแนะการประเมินการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert กำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนนเป็น	5	หมายความว่า	ระดับการปฏิบัติ	มากที่สุด
ระดับคะแนนเป็น	4	หมายความว่า	ระดับการปฏิบัติ	มาก
ระดับคะแนนเป็น	3	หมายความว่า	ระดับการปฏิบัติ	ปานกลาง
ระดับคะแนนเป็น	2	หมายความว่า	ระดับการปฏิบัติ	น้อย
ระดับคะแนนเป็น	1	หมายความว่า	ระดับการปฏิบัติ	น้อยที่สุด

4. การแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ย ใช้เกณฑ์การแบ่งระดับของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2538) ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายความว่า	มีระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายความว่า	มีระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การบริหารงานระบบช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
df	แทน	ระดับชั้นแบ่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F – distribution
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
P	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี 5 ด้าน โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี โดยใช้สถิติ t-test ทดสอบตัวแปรเขตพื้นที่การศึกษา

ตอนที่ 4 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี โดยใช้สถิติ One-way ANOVA (One-Way Analysis of Variance) ทดสอบตัวแปรขนาดโรงเรียน และประสพการณ์

การทำงาน ในกรณีที่พบความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ขนาดโรงเรียน		
โรงเรียนขนาดเล็ก	99	29.9
โรงเรียนขนาดกลาง	107	32.3
โรงเรียนขนาดใหญ่	125	37.8
รวม	331	100.00
เขตพื้นที่การศึกษา		
เขต 1	151	45.6
เขต 2	180	54.4
รวม	331	100.00
ประสบการณ์การทำงาน		
ประสบการณ์ 0-5 ปี	101	30.5
ประสบการณ์ 6-10 ปี	110	33.2
ประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป	120	36.3
รวม	331	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 37.8 ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 53.60 และมีประสบการณ์การทำงานส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 11 ปีขึ้นไป จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 36.3

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ใน 5 ด้าน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.10	0.41	มาก
การคัดกรองนักเรียน	4.25	0.46	มาก
การส่งเสริมนักเรียน	4.24	0.41	มาก
การป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.11	0.39	มาก
การส่งต่อ	4.11	0.39	มาก
รวม	4.16	0.35	มาก

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่า การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.35) โดยรายด้านอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.41) ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.46) ด้านการส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.41) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.39) และด้านการส่งต่อ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.39)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ปทุมธานี ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมและรายข้อ

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีการศึกษาข้อมูลนักเรียนจากบันทึกข้อร้องเรียนของเพื่อน/ครู/ เครือข่ายในการให้ข้อมูล	4.28	0.53	มาก
2. มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและสร้างกำลังใจในการปฏิบัติงาน แก่ครูที่ปรึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องสม่ำเสมอ	4.20	0.62	มาก
3. มีการพัฒนาครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความ เข้าใจ มีทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.27	0.64	มาก
4. มีการศึกษาข้อมูลนักเรียนจากบันทึกข้อร้องเรียนของเพื่อน/ครู/ เครือข่ายในการให้ข้อมูล	4.31	0.75	มาก
5. มีการศึกษาข้อมูลนักเรียนจากผลการประเมินและทดสอบต่างๆ สัมภาระที่ได้มาตรฐาน	4.18	0.68	มาก
6. มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับข้อมูลนักเรียนที่ชัดเจน	3.96	0.66	มาก
7. โรงเรียนมีการกำหนดกรอบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอย่างชัดเจนเช่น แผนการเยี่ยมบ้านนักเรียน	3.88	0.76	มาก
8. มีการประสานงานกับครูประจำชั้น ผู้ปกครอง ครูประจำวิชาเพื่อทำ ความเข้าใจปัญหาของนักเรียน	2.89	0.49	ปาน กลาง
9. โรงเรียนมีการดำเนินงานที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายรายบุคคล อย่างแท้จริงและสม่ำเสมอ	4.09	0.58	มาก
10. โรงเรียนมีสนับสนุน อำนวยความสะดวกในการเข้าถึงและรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล	4.03	0.68	มาก
รวม	4.10	0.41	มาก

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า บริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการรู้จักนักเรียนเป็น
รายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.41) และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ มีการ
ประสานงานกับครูประจำชั้น ผู้ปกครอง ครูประจำวิชา เพื่อทำความเข้าใจปัญหาของนักเรียน ($\bar{X} =$
2.89, S.D. = 0.49)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปทุมธานี ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมและรายข้อ

ด้านการคัดกรองนักเรียน	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
11. โรงเรียนมีการใช้เครื่องมือต่างๆ เช่น แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินพฤติกรรมในการคัดกรองนักเรียนเบื้องต้น	4.39	0.64	มาก
12. โรงเรียนมีเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนที่ชัดเจน	4.21	0.53	มาก
13. มีการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนอย่างเหมาะสม	3.89	0.87	มาก
14. มีแบบสรุปผลการคัดกรองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล/เป็นห้องเรียน ที่เป็นมาตรฐานชัดเจน	4.50	0.65	มากที่สุด
15. มีการรายงานผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล ห้องเรียน และโรงเรียน	4.38	0.53	มาก
16. มีการคัดกรองนักเรียนโดยแบ่งเป็นกลุ่มปกติ/กลุ่มปัญหา	4.27	0.71	มาก
17. โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลที่ได้จากการคัดกรองเป็นปัจจุบัน	4.22	0.64	มาก
18. โรงเรียนมีการแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง	4.24	0.71	มาก
19. โรงเรียนมีการดำเนินงานประชุมชี้แจงกับผู้ปกครองถึงนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง	4.35	0.57	มาก
20. โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ จัดระบบงาน เพื่อให้สะดวกในการนำข้อมูลและรายงานผลต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.15	0.66	มาก
รวม	4.25	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.4 การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.46) และรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ ได้แก่ มีแบบสรุปผลการคัดกรองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล/เป็นห้องเรียนที่เป็นมาตรฐานชัดเจน ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.52)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการส่งเสริมนักเรียน โดยรวมและรายข้อ

ด้านการส่งเสริมนักเรียน	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
21. แต่งตั้ง/ประชุมเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน	4.19	0.55	มาก
22. มีเอกสาร/สื่อแนวทางการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนที่หลากหลาย	3.90	0.65	มาก
23. มีจัดกิจกรรมโฮมรูมบ่อยๆ	4.25	0.51	มาก
24. มีการจัดกิจกรรมต่างๆ ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยจัดกิจกรรมอบรมประจำสัปดาห์	3.85	0.78	มาก
25. มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย	4.26	0.56	มาก
26. มีรายงานการจัดกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง	4.36	0.74	มาก
27. มีการจัดทำโครงการ/แผนงานต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.49	0.53	มาก
28. โรงเรียนมีคู่มือในการทำกิจกรรมโฮมรูม	4.42	0.70	มาก
29. โรงเรียนมีปฏิทินการอบรมประจำสัปดาห์ที่ชัดเจน	4.40	0.57	มาก
30. โรงเรียนมีการรายงานการจัดกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง	4.31	0.49	มาก
รวม	4.24	0.41	มาก

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่า การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการส่งเสริมนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.41) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 10 ข้อ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมและรายข้อ

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
31. มีการป้องกันและแก้ไขปัญหาส่วนตัวของนักเรียน โดยการให้มีครูมีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเบื้องต้น	4.32	0.56	มาก
32. โรงเรียนมีการจัดทำมาตรการช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจน	3.71	0.71	มาก
33. โรงเรียนมีการประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อจัดกิจกรรมสำหรับการป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหา	3.91	0.57	มาก
34. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อสื่อสารกับผู้ปกครอง	4.01	0.70	มาก
35. มีการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่เรียนช้าหรือเรียนอ่อนอย่างต่อเนื่อง	4.18	0.45	มาก
36. มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของแต่ละรายวิชา	3.81	0.79	มาก
37. มีการสรุปรายงานกิจกรรมต่างๆ สม่ำเสมอ	4.06	0.62	มาก
38. ผู้บริหารโรงเรียนมีกลไกติดตาม ประเมินประสพการณ์ แก้ไขปัญหาในเรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.49	0.51	มาก
39. โรงเรียนมีการนำผลการประเมินแบบประเมินพฤติกรรมเด็กมาช่วยในการดูแลนักเรียน	4.53	0.52	มาก
40. ผู้ปกครองร่วมมือกับโรงเรียนในการแก้ไข ป้องกัน ปัญหาของนักเรียน	4.17	0.71	มาก
รวม	4.11	0.39	มาก

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่า การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.39) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 10 ข้อ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการส่งต่อ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการส่งต่อ	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
41. ครูที่รับต่อมีการช่วยเหลือดูแลนักเรียนอย่างเป็นระบบ	4.32	0.56	มาก
42. มีการประสานงานและบันทึกการส่งนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	3.71	0.79	มาก
43. มีการติดตามการช่วยเหลือจากผู้เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ	3.91	0.62	มาก
44. มีการประสานงานและบันทึกการส่งต่อไปยังครูที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.01	0.70	มาก
45. โรงเรียนมีการปรับปรุงวิธีการรายงานผลการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือในด้านระบบการส่งต่อนักเรียนให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง	4.18	0.45	มาก
46. มีการรายงานการส่งต่อนักเรียนและข้อมูลย้อนกลับทุกครั้ง	3.81	0.79	มาก
47. โรงเรียนมีการติดตามผลการส่งต่อนักเรียนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	4.06	0.62	มาก
48. โรงเรียนมีการบันทึกการส่งต่อเป็นลายลักษณ์อักษร	4.49	0.51	มาก
49. โรงเรียนดำเนินการส่งต่อนักเรียนโดยไม่ทำให้นักเรียนรู้สึกว้าแปดแยก	4.53	0.52	มาก
50. โรงเรียนมีการสรุปและรายงานผลการช่วยเหลือที่เป็นระบบ	4.17	0.71	มาก
รวม	4.11	0.39	มาก

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่า การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการส่งต่อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.39) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด 10 ข้อ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา

การบริหารงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	เขตพื้นที่ การศึกษา ปทุมธานี เขต 1		เขตพื้นที่ การศึกษา ปทุมธานี เขต 2		t	Sig
	n = 151		n = 180			
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D.		
การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.95	0.37	4.24	0.39	-6.85	0.34
การคัดกรองนักเรียน	4.09	0.45	4.38	0.43	-5.93	0.11
การส่งเสริมนักเรียน	4.04	0.42	4.40	0.32	-0.84	0.00*
การป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.03	0.41	4.18	0.35	-3.48	0.69
การส่งต่อ	4.03	0.41	4.18	0.35	-3.48	0.00*
รวม	4.03	0.37	4.28	0.29	-6.57	0.00*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 และเขต 2 มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมนักเรียนและด้านการส่งต่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี จำแนกตามขนาดโรงเรียน และทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test) ใช้สถิติ One-Way ANOVA (One-way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.9 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2	10.20	5.10	36.582	0.00*
	ภายในกลุ่ม	329	45.76	0.14		
	รวม	331	55.97			
การคัดกรองนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	6.49	3.24	16.48	0.00*
	ภายในกลุ่ม	329	64.57	0.19		
	รวม	331	71.06			
การส่งเสริมนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	6.62	3.31	21.42	0.00*
	ภายในกลุ่ม	329	50.70	0.15		
	รวม	331	57.32			
การป้องกันและการแก้ไขปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	2	3.17	1.58	11.05	0.00*
	ภายในกลุ่ม	329	47.09	0.14		
	รวม	331	50.27			
การส่งต่อ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.17	1.58	23.27	0.00*
	ภายในกลุ่ม	329	47.09	0.14		
	รวม	331	50.27			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	3.17	1.58		
	ภายในกลุ่ม	329	47.09	1.44	23.27	0.00*
	รวม	331	50.27	1.44		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี จำแนกตามตัวแปรขนาดโรงเรียน พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้านจึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ของแต่ละด้าน ดังนี้

ตารางที่ 4.10 ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตามตัวแปรขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดโรงเรียน		
		โรงเรียนขนาดเล็ก	โรงเรียนขนาดกลาง	โรงเรียนขนาดใหญ่
		3.93	4.28	4.20
โรงเรียนขนาดเล็ก	3.93	-	-0.35	-0.27
โรงเรียนขนาดกลาง	4.28	0.35	-	0.08
โรงเรียนขนาดใหญ่	4.20	0.27	-0.08	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดกลางมีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่

ตารางที่ 4.11 ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการคัดกรองนักเรียน จำแนกตามตัวแปรขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดโรงเรียน		
		โรงเรียนขนาดเล็ก	โรงเรียนขนาดกลาง	โรงเรียนขนาดใหญ่
		4.04	4.28	4.38
โรงเรียนขนาดเล็ก	4.04	-	-0.24	-0.34
โรงเรียนขนาดกลาง	4.28	0.24	-	-0.1
โรงเรียนขนาดใหญ่	4.38	0.34	0.1	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนมากกว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขนาดกลาง และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขนาดเล็ก

ตารางที่ 4.12 ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการส่งเสริมนักเรียน จำแนกตามตัวแปรขนาดโรงเรียน เป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดโรงเรียน		
		โรงเรียนขนาดเล็ก	โรงเรียนขนาดกลาง	โรงเรียนขนาดใหญ่
		4.14	4.28	4.48
โรงเรียนขนาดเล็ก	4.14	-	-0.14	-0.34
โรงเรียนขนาดกลาง	4.28	0.14	-	-0.2
โรงเรียนขนาดใหญ่	4.48	0.14	0.2	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนมากกว่าครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขนาดกลาง และขนาดเล็ก

ตารางที่ 4.13 ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา จำแนกตามตัวแปรขนาดโรงเรียน เป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดโรงเรียน		
		โรงเรียนขนาดเล็ก	โรงเรียนขนาดกลาง	โรงเรียนขนาดใหญ่
		4.04	4.28	4.38
โรงเรียนขนาดเล็ก	4.04	-	-0.24	-0.34
โรงเรียนขนาดกลาง	4.28	0.24	-	-0.10
โรงเรียนขนาดใหญ่	4.38	0.34	0.10	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มากกว่าครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก

ตารางที่ 4.14 ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการส่งต่อ จำแนกตามตัวแปรขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดโรงเรียน		
		โรงเรียนขนาดเล็ก	โรงเรียนขนาดกลาง	โรงเรียนขนาดใหญ่
		4.28	4.04	4.38
โรงเรียนขนาดเล็ก	4.28	-	-0.24	-0.10
โรงเรียนขนาดกลาง	4.04	0.24	-	-0.34
โรงเรียนขนาดใหญ่	4.38	0.10	0.34	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งต่อมากกว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก

GRAD VRU

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

การบริหารการเรียนร่วม	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2	16.19	8.09	66.67	0.00*
	ภายในกลุ่ม	328	39.79	.121	36.12	
	รวม	330	143			
การคัดกรองนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	12.85	6.42	.369	0.00*
	ภายในกลุ่ม	328	58.21	177		
	รวม	330	71.06			
การส่งเสริมนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	12.17	6.08	44.21	
	ภายในกลุ่ม	328	45.15	.138		
	รวม	330	57.32			
การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	2	6.43	3.21	24.08	0.00*
	ภายในกลุ่ม	328	43.83	.134		
	รวม	330	50.27			
การส่งต่อ	ระหว่างกลุ่ม	2	6.43	3.21	24.08	0.00*
	ภายในกลุ่ม	328	43.83	.134		
	รวม	330	50.27			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	9.55	4.77	49.05	0.00*
	ภายในกลุ่ม	328	31.93	.097		
	รวม	330	41.48			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.15 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การทำงาน พบว่า การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.16 ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	\bar{X}	ประสบการณ์การทำงาน		
		ประสบการณ์ 0-5 ปี	ประสบการณ์ 6-10 ปี	ประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป
		3.08	4.36	4.13
ประสบการณ์ 0-5 ปี	3.08	-	-1.28	-1.05
ประสบการณ์ 6-10 ปี	4.36	1.28	-	0.23
ประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป	4.13	1.05	-0.23	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 0-5 ปี มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มากกว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 0-5 ปี และครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป

GRAD VRU

ตารางที่ 4.17 ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการคัดกรองนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	\bar{X}	ประสบการณ์การทำงาน		
		ประสบการณ์ 0-5 ปี	ประสบการณ์ 6-10 ปี	ประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป
		3.97	4.29	4.44
ประสบการณ์ 0-5 ปี	3.97	-	-0.32	-0.47
ประสบการณ์ 6-10 ปี	4.29	0.32	-	-0.15
ประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป	4.44	0.47	0.15	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการคัดกรองนักเรียน ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 0-5 ปี มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไปมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไปมีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามากกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 0-5 ปีและครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี

GRAD VRU

ตารางที่ 4.18 ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการส่งเสริมนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	\bar{X}	ประสบการณ์การทำงาน		
		ประสบการณ์ 0-5 ปี	ประสบการณ์ 6-10 ปี	ประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป
		3.96	4.43	4.30
ประสบการณ์ 0-5 ปี	3.96	-	-0.47	-0.34
ประสบการณ์ 6-10 ปี	4.43	0.47	-	0.13
ประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป	4.30	0.34	-0.13	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.18 พบว่า การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการส่งเสริมนักเรียน ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 0-5 ปี มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี และมีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มากกว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 0-5 ปี และครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป

GRAD VRU

ตารางที่ 4.19 ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	\bar{X}	ประสบการณ์การทำงาน		
		ประสบการณ์ 0-5 ปี	ประสบการณ์ 6-10 ปี	ประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป
		3.96	4.43	4.30
ประสบการณ์ 0-5 ปี	3.96	-	-0.47	-0.34
ประสบการณ์ 6-10 ปี	4.43	0.47	-	0.13
ประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป	4.30	0.34	-0.13	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.19 พบว่า การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการส่งเสริมนักเรียน ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 0-5 ปี มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี และมีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มากกว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 0-5 ปี และครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป

GRAD VRU

ตารางที่ 4.20 ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการส่งต่อ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	\bar{X}	ประสบการณ์การทำงาน		
		ประสบการณ์ 0-5 ปี	ประสบการณ์ 6-10 ปี	ประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป
		3.92	4.26	4.14
ประสบการณ์ 0-5 ปี	3.92	-	-0.34	-0.22
ประสบการณ์ 6-10 ปี	4.26	0.34	-	0.12
ประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป	4.14	0.22	-0.12	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.20 พบว่า การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการส่งต่อ ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 0-5 ปี มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี และมีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มากกว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 0-5 ปี และครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป

GRAD VRU

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดความมุ่งหมายของวิจัยไว้ ดังนี้

5.1.1 เพื่อศึกษาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร

5.1.2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน

5.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 1 และเขต 2 จำนวน 41 โรงเรียน มีข้าราชการครู จำนวน 2,298 คน ปีการศึกษา 2555 โดยเทียบจากสัดส่วนของนครจชและมอแกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น จากนั้นนำมาเทียบสัดส่วนและสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประเมินค่าโดยผ่านขั้นตอนการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ด้วยการหาค่าดัชนี IOC (Index of Item Objective Congruence) ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าระหว่าง 0.75 – 1.00 หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้กับครู จำนวน 30 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนนาค ผลการวิเคราะห์มีค่าความเชื่อมั่น .89 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองและสามารถเก็บข้อมูลได้ 331 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 สำหรับการจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานโดยใช้ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ใช้ค่า \bar{X} และ S.D. การทดสอบสมมติฐานใช้การวิเคราะห์ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่าง จึงดำเนินการทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

5.3 สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามได้ ดังนี้

5.3.1 การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน สรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

5.3.1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

โดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ บริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ มีการประสานกับครูประจำชั้น ผู้ปกครอง ครูประจำวิชา เพื่อทำความเข้าใจปัญหาของนักเรียน

5.3.1.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน

โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และมีรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ ได้แก่ มีแบบสรุปผลการคัดกรองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล/เป็นห้องเรียน ที่เป็นมาตรฐานชัดเจน

5.3.1.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน

โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก

5.3.1.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก

5.3.1.5 ด้านการส่งต่อ

โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายข้ออยู่ในระดับมาก

5.3.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี สรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

5.3.2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 และเขต 2 มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการส่งต่อ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มากกว่าครูที่ปฏิบัติงาน อยู่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก

5) ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งต่อมากกว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก

5.3.2.3 ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี แตกต่างกัน มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความแตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ของแต่ละด้าน ดังนี้

1) ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 0-5 ปี มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มากกว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 0-5 ปี และครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป

2) ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 0-5 ปี มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มากกว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 0-5 ปี และครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี

3) ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 0-5 ปี มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี และมีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มากกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 0-5 ปี และครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป

4) ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 0-5 ปี มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี และมีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี

มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มากกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 0-5 ปี และครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป

5) ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 0-5 ปี มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี และมีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มากกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 0-5 ปี และครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป

5.4 การอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

5.4.1 การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ได้มีการกำหนดกลยุทธ์และมีการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติระดับโรงเรียน สอดคล้องกับกลยุทธ์การจัดการศึกษาของจังหวัดปทุมธานี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1, 2552) ที่กำหนดไว้ว่า ให้สถานศึกษาพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ปฏิบัติคุณธรรมความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมพร สระบัว (2546) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท พบว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านปัจจัยของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก และควรให้ความสำคัญในการให้ครูที่ปรึกษามีการประชุมแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจ และดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

5.4.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา

พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานีเขต 1 และ เขต 2 มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานีเขต 1 และเขต 2 มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกันทุกด้าน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะการจัดการศึกษาของในแต่ละเขตพื้นที่อาจมีการบริหารงานที่

แตกต่างกัน ตลอดจนอาจมีภาระงานในความดูแลของบุคลากรและจำนวนครู นักเรียน ในพื้นที่แตกต่างกัน รวมไปถึงการให้ความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียนของแต่ละพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนวนย หมั่นสมบัติ (2544) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของครอบครัวในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาผลการวิจัยพบว่า ครอบครัวไม่ได้มาให้การสนับสนุนโรงเรียนเท่าที่ควรโดยเฉพาะด้านวิชาการ ซึ่งครอบครัวจะมาเยี่ยมโรงเรียนเพียงวันประชุมผู้ปกครองที่เหมือนเป็นหน้าที่ปีละครั้งหรือจะติดต่อกับโรงเรียนเฉพาะเมื่อทางโรงเรียน มีหนังสือเชิญหรือโทรศัพท์แจ้งปัญหาไปที่บ้านเท่านั้น ครอบครัวหรือผู้ปกครองไม่มีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน เนื่องจากการจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนมาจากคณะครูทั้งสิ้น ไม่มีความต้องการที่มาจากครอบครัวหรือผู้ปกครองเลย แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ มัลลิกา ศรีวิสุทธิ (2547) พบว่า ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการให้ข้อมูล ไม่มีเวลาศึกษาข้อมูล เครื่องมือหรือวิธีการรู้จักนักเรียนไม่ชัดเจน ขาดความรู้และทักษะเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือหรือวิธีการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากนักเรียนในการให้ข้อมูล และไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากครูที่ปรึกษาเดิมและครูผู้สอนวิชาต่างๆ ในการให้ข้อมูล ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า ครูส่วนใหญ่มีงานสอนที่ต้องรับผิดชอบมาก จำนวนนักเรียนมากเกินไป ทำให้การดูแลนักเรียนไม่ทั่วถึง และการให้ข้อมูลของผู้ปกครองและนักเรียนและครู อาจเกิดจากการที่ยังไม่ไว้วางใจกัน ดังนั้น ในการแก้ปัญหาที่ควรที่จะมีการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครองนักเรียนและคณะครู ควรจะมีการจัดประชุมเพื่อให้ทราบปัญหาในการหาทางแก้ไข วางมาตรการตั้งกฎเกณฑ์ในการแก้ปัญหา โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม และควรมีเจ้าหน้าที่ประสานงานอย่างต่อเนื่อง

5.4.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี จำแนกตามตัวแปรขนาดโรงเรียน

พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานีมีความแตกต่างกันในทุกด้าน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่วางไว้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะโรงเรียนแต่ละขนาดมีการบริหารงานที่แตกต่างกันทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ และแผนงานหรือสถานที่ ซึ่งสอดคล้องกับ จารุงรักษ์ สุขเสริม (2545) พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ มีระบบการจัดบริการสำรวจนักเรียนเป็นรายบุคคล บริการสารสนเทศ และบริการติดตามผลเป็นจำนวนมาก โรงเรียนขนาดเล็ก มีการจัดบริการให้คำปรึกษาและบริการจัดวางตัวบุคคลเป็นจำนวนมากที่สุด ส่วนปัญหาที่ผู้บริหารประสบมากที่สุดในการจัดบริการการแนะแนว คือ ตัวผู้บริหารเอง ครูแนะแนว คณะครู และผู้ปกครองนักเรียน ขาดงบประมาณในการสนับสนุน ขาดเอกสาร คู่มือในการปฏิบัติงานแนะแนว และขาดอุปกรณ์ในการจัดบริการ และผู้ปกครองมีฐานะยากจน สอดคล้องกับ ประพัฒน์ ชัชวาลชัยพรณ

(2543) ศึกษาเรื่องการดำเนินการควบคุมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย พบว่า การพัฒนาการศึกษาให้ได้มาตรฐานส่งผลให้คนซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญในการพัฒนาชาติตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว จึงนับเป็นมิติใหม่และเป็นเรื่องจำเป็นต้องปฏิบัติอย่างจริงจังอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สถานศึกษาซึ่งถือเป็นฐานของการบริหารจัดการที่ต้องรับผิดชอบต่อการบริหารระบบคุณภาพต้องดำเนินการบริหารจัดการประกันคุณภาพการศึกษาตามแนวทางของหน่วย เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตามเงื่อนไขเวลาที่กำหนด

5.4.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานีต่างกัน มีการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า ประสบการณ์ของครูช่วยให้การปฏิบัติงานในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น และครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากจะมีการช่วยเหลือนักเรียนและผ่านการอบรมเพื่อดูแลนักเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมคิด มานะคิด (2554) ที่ได้สรุปการเปรียบเทียบทัศนะของครูในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ครูมีความคิดเห็นในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันยกเว้น วุฒิการศึกษา และขนาดของโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จินตนา อัมพรภาค (2546) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย ผลการวิจัยพบว่า ครูและผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียนตามมาตรฐานโรงเรียนโดยภาพรวมและเป็นรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน ครูและผู้บริหารที่เคยได้รับการเพิ่มพูนและไม่เคยได้รับการเพิ่มพูนความรู้ทางการศึกษาพิเศษ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วมโดยภาพรวมแตกต่างกัน พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นด้านกระบวนการเรียนการสอนกับด้านการบริหารจัดการ แตกต่างกัน

5.5 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งเป็นข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

5.5.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

5.5.1.1 จากผลการวิจัยที่ได้ค้นพบว่า การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ยังมีความแตกต่างกันในทุกด้าน ทั้งนี้การที่จะส่งเสริมพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ ควรมีการส่งเสริมให้ฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในโรงเรียนตามสภาพการณ์จริงของโรงเรียน และชุมชนร่วมกันคิดวางแผนทางการแก้ปัญหา ลงมือปฏิบัติตามที่ได้ร่วมกันวางแผนไว้ รวมทั้งมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถปฏิบัติได้จริงตามสภาพการณ์ที่เป็นอยู่จริง ดังนี้

1) หน่วยงานภาครัฐที่ได้กำหนดนโยบายของหลักการในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนควรมีการจัดการอบรมให้แก่ผู้บริหารของทุกโรงเรียน เพื่อให้ผู้บริหารมีความรู้ในการบริหารการเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีกลยุทธ์ที่จะใช้ปรับเจตคติของผู้บริหารให้เปิดใจที่จะรับเด็กในกลุ่มเสี่ยงเข้าเรียนในโรงเรียน เพื่อให้เกิดการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการเรียนรวมในโรงเรียนได้อย่างแท้จริง

2) ภาครัฐที่เป็นผู้กำหนดนโยบายควรมีการส่งเจ้าหน้าที่เข้ามาศึกษาบริบทของโรงเรียนในแต่ละเขตถึงปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริง ที่ส่งผลกระทบต่อโรงเรียนนั้นไม่สามารถบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้การช่วยเหลือถึงรากหญ้าของปัญหาอย่างแท้จริง และกำหนดนโยบายเพื่อสามารถปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรมจริงได้

5.5.1.2 ในการที่จะก่อให้เกิดการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพจริงและยั่งยืน ควรมีการบรรจุหลักสูตรที่เกี่ยวกับลักษณะของการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหลักการคัดกรอง การส่งเสริมการ เทคนิคการสอน ไว้ในหลักสูตรครูทั่วไปด้วย เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างแท้จริง

5.5.1.3 ครูซึ่งเป็นบุคลากรหลักในการจัดการเรียนการสอน ควรมีการทำวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวกับการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถพัฒนาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ด้วยตนเอง

5.5.1.4 ในการพัฒนางานด้านการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในชุมชนให้ได้ประสิทธิภาพนั้น ควรใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นกระบวนการที่คนใหม่ของ การวิจัยที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ปัญหา การแก้ไขจากการปฏิบัติจริง ภายใต้บริบทสถานการณ์จริงที่เป็นอยู่ เป็นการมุ่งเน้นความรู้สำหรับการปฏิบัติที่อาศัยการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง

5.5.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.5.2.1 ควรทำการการวิจัยที่ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อใช้การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5.5.2.2 ควรมีการศึกษาความต้องการของครูและผู้ปกครองเด็กที่มีปัญหาหรืออยู่ในกลุ่มเสี่ยง

5.5.2.3 ควรมีการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี

GRAD VRU

บรรณานุกรม

GRAD VRU

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา. (2544). การประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัด
กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.
_____. (2552). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แนวคิด หลักการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ:
กรมสามัญศึกษา.
- กรมสุขภาพจิต. (2544). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ:
ซูมิเนีย (ไทยแลนด์).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
_____. (2550). รวบรวมพลัง 3 เดือนขับเคลื่อนการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย.
_____. (2550). รายงานการสังเคราะห์การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2544. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เกษม พิพัฒน์ปัญญาคุณ. (2541). การควบคุมคุณภาพ. กรุงเทพฯ: ประกอบเมโทร.
- คู่มือวิทยากรระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. (2544). กรุงเทพฯ: ซูมิเนีย (ไทยแลนด์).
- ณัฐพันธุ์ เขจรนันท์ และคนอื่น ๆ. (2546). กลยุทธ์การสร้างองค์การคุณภาพ. กรุงเทพฯ:
ธรรมกมลการพิมพ์.
- เด่นศักดิ์ สุริยะ. (2543). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
เชียงรายต่อการส่งเสริมชุมชนให้มีส่วนร่วมในการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
สถาบันราชภัฏเชียงราย.
- ทรายคำ เอมอร. (2553). การปรับปรุงการบริหารจัดการระบบกิจกรรมวิชาชีพของโรงงาน
อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ด้วยเทคนิคการกระจายหน้าที่การทำงานเชิงคุณภาพ.
การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธนู เพ็ชรพิเศษ. (2546). การบริหารงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนพานพิทยาคม จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏเชียงราย.

- นฤมล จามรี. (2546). การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อแก้ไขพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของโรงเรียนเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏเชียงราย.
- นิตา ชูโต. (2548). เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การวิจัยเชิงคุณภาพด้านสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- พิชญ์ณัฐา งามมีศรี. (2552). การประเมินโครงการพัฒนาความปลอดภัยทางด้านอาหารในโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข. ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2550). การจัดการคุณภาพจาก TQC ถึง TQM, ISO 9000 และการประกันคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- วิจิต รุ่งศรีทอง. (2545). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารและดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- วิฑูร วงษ์แหวน. (2546). รูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนหันคาราษฎร์รังสฤษฎ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- วีรสิทธิ์ สิทธิไตรย์ และโยธิน แสงวดี. (2531). การสนทนากลุ่ม เทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีระพล บดีรัฐ. (2543). พีดีซีเอ (PDCA) วงจรสู่ความสำเร็จ. กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ.
- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2555). PDCA. สืบค้นจาก http://youth.ftpi.or.th/index.php?option=com_content&task=view&id=37&Itemid=42
- สุทธิพงษ์ เตือนแจ่ม. (ม.ป.ป.). สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานแนะแนวอาชีพตามความคิดเห็นของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลและเขตการศึกษาที่ 7. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี เขต 1. (2555). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2555. ปทุมธานี: กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี เขต 1.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). **แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก**. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). **วิสัยทัศน์การพัฒนการศึกษา**. สืบค้นจาก <http://www.Onec.go.th/plan/8/p1234.htm>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (2550-2554)**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- _____. (2550). **รายงานการวิจัยการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- อรทัย ชุมพลกุล. (2545). **การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัฒนาศึกษา อำเภอปาน จังหวัดเชียงราย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏเชียงราย.
- อำนาจ หมิ่นสมบัติ. (2544). **บทบาทของครอบครัวในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏเชียงราย.
- สมพร สระบัว. (2546). **การประเมินระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท**. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช.
- สุรพล เพ็งแจ่ม. (2544). **การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ**. วิทยานิพนธ์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- Baumrin, D. (1991). Parenting styles and adolescent development. In R. M. Lerner, A. C. Peterson & J. Brooks-Gunn. (Eds.), *Encyclopedia of Adolescence* (pp. 746-758). New York, NY: Garland.
- Chick, Carral William. (1971). The elementary counselor's role and functions by elementary school counselors and Principal. *Dissertation Abstracts International*. 31(4), 3261-A.

- Higgins, Kennet R. (1991). Secondary school guidance as perceived by selected principals in Ohio. **Dissertation Abstracts International**. 36(90): 7057-A.
- Kennedy, R. E. (1982). Cognitive-behavioral approaches to the modification of aggressive behavior. **Children School Psychology Review**. 11: 47-55.
- Kornhaber and Schroeder. (1975). Importance of model similarity on extinction of avoidance. **Behavior and Journal of Consulting and Clinical Psychology**. October, 601-607.
- Lehmanowsky, Mary Belt. (1991). Guidance and counseling service: perceived student needs. **Dissertation Abstracts International**. 52(5): 1642-A.
- Maccoby, E. E. and J. A. Martin. (1983). Socialization in the context of the family. In E. M. Hetherington (Eds.), **Handbook of Child Psychology: Socialization, Personality, Personality, and Social Development** (pp. 1-101). New York, NY: Wiley.
- MouKarab, Aly Ahmed. (1991). Guidance need of 14-18 years old students in Egypt with particularreference to mini country. **Dissertation Abstracts International**. 50(10), 21-29.

GRAD VRU

ภาคผนวก

GRAD VRU

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

GRAD VRU

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี จึงขอความร่วมมือมาของท่านในการอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามฉบับนี้

2. การตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ขอให้ตอบตามการปฏิบัติจริงของโรงเรียนเพราะทุกคำตอบของท่าน มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำมาพัฒนาการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 จังหวัดปทุมธานี ต่อไป

3. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านแต่อย่างใด

4. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาการบริหารระบบการดูแล

ช่วยเหลือนักเรียน

5. ผู้วิจัยขอความกรุณาทุกท่าน พิจารณาตอบแบบสอบถามทุกข้อให้สมบูรณ์

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นายเต็ม ปุราถาเน

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

GRAD VRU

แบบสอบถาม

การศึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้อย่างละเอียดแล้วทำเครื่องหมาย ลงใน ตามความเป็นจริงเกี่ยวกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์ 0-5 ปี

ประสบการณ์ 6-10 ปี

ประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

4. ขนาดโรงเรียน

โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียน 1- 400 คน)

โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียน 401- 800 คน)

โรงเรียนขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 800 คน ขึ้นไป)

GRAD VRU

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

คำชี้แจง แบบสอบถามตอนนี้เป็นแบบสอบถามการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ การเตรียมการและการวางแผนดำเนินการ การปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ การรายงานผลและพัฒนาปรับปรุง การตรวจสอบและการประเมินผล กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการปฏิบัติของโรงเรียนของท่านมากที่สุด โดยพิจารณาตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มาก
- 3 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน น้อย
- 1 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน น้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1.	การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการศึกษาข้อมูลนักเรียนจากบันทึกข้อร้องเรียนของเพื่อน/ครู/เครือข่ายในการให้ข้อมูล					
2.	มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและสร้างกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่ครูที่ปรึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องสม่ำเสมอ					
3.	มีการพัฒนาครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ความรู้ความเข้าใจ มีทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
4.	มีการศึกษาข้อมูลนักเรียนจากบันทึกข้อร้องเรียนของเพื่อน/ครู/เครือข่ายในการให้ข้อมูล					
5.	มีการศึกษาข้อมูลนักเรียนจากผลการประเมินและทดสอบต่างๆสัมภาษณ์ที่ได้มาตรฐาน					
6.	มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับข้อมูลนักเรียนที่ชัดเจน					
7.	โรงเรียนมีการกำหนดกรอบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจนเช่น แผนการเยี่ยมบ้านนักเรียน					

ข้อ	การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
8.	มีการประสานงานกับครูประจำชั้น ผู้ปกครอง ครูประจำวิชาเพื่อทำความเข้าใจปัญหาของนักเรียน					
9.	โรงเรียนมีการดำเนินงานที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายรายบุคคลอย่างแท้จริงและสม่ำเสมอ					
10.	โรงเรียนมีสนับสนุน อำนวยความสะดวกในการเข้าถึงและรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล					
การคัดกรองนักเรียน						
11.	โรงเรียนมีการใช้เครื่องมือต่างๆ เช่น แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินพฤติกรรมในการคัดกรองนักเรียนเบื้องต้น					
12.	โรงเรียนมีเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนที่ชัดเจน					
13.	มีการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนอย่างเหมาะสม					
14.	มีแบบสรุปผลการคัดกรองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล/เป็นห้องเรียน ที่เป็นมาตรฐานชัดเจน					
15.	มีการรายงานผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล ห้องเรียนและโรงเรียน					
16.	มีการคัดกรองนักเรียนโดยแบ่งเป็นกลุ่มปกติ/กลุ่มปัญหา					
17.	โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลที่ได้จากการคัดกรองเป็นปัจจุบัน					
18.	โรงเรียนมีการแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง					
19.	โรงเรียนมีการดำเนินงานประชุมชี้แจงกับผู้ปกครองถึงนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง					
20.	โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ จัดระบบงาน เพื่อให้สะดวกในการนำข้อมูลและรายงานผลต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
การส่งเสริมนักเรียน						
21.	แต่งตั้ง/ประชุมเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน					

ข้อ	การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
22	มีเอกสาร/สื่อแนวทางการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนที่หลากหลาย					
23.	มีจัดกิจกรรมโฮมรูมบ่อยๆ					
24.	มีการจัดกิจกรรมต่างๆ ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยจัดกิจกรรมอบรมประจำสัปดาห์					
25.	มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย					
26.	มีรายงานการจัดกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง					
27.	มีการจัดทำโครงการ/แผนงานต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
28.	โรงเรียนมีคู่มือในการทำกิจกรรมโฮมรูม					
29.	โรงเรียนมีปฏิทินการอบรมประจำสัปดาห์ที่ชัดเจน					
30.	โรงเรียนมีการรายงานการจัดกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง					
31.	การป้องกันและการแก้ไขปัญหา มีการป้องกันและแก้ไขปัญหาส่วนตัวของนักเรียน โดยการให้มีครูมีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเบื้องต้น					
32.	โรงเรียนมีการจัดทำมาตรการช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจน					
33.	โรงเรียนมีการประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อจัดกิจกรรมสำหรับการป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหา					
34.	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อสื่อสารกับผู้ปกครอง					
35	มีการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่เรียนช้าหรือเรียนอ่อนอย่างต่อเนื่อง					
36.	มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของแต่ละรายวิชา					
37.	มีการสรุปรายงานกิจกรรมต่างๆ สม่ำเสมอ					
38.	ผู้บริหารโรงเรียนมีกลไกติดตาม ประเมินประสิทธิภาพการ แก้ไขปัญหาในเรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน					

ข้อ	การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
39.	โรงเรียนมีการนำผลการประเมินแบบประเมินพฤติกรรมเด็กมาช่วยในการดูแลนักเรียน					
40.	ผู้ปกครองร่วมมือกับโรงเรียนในการแก้ไข ป้องกัน ปัญหาของนักเรียนอย่าง					
41.	การส่งต่อ ครูที่รับต่อมีการช่วยเหลือดูแลนักเรียนอย่างเป็นระบบ					
42.	มีการประสานงานและบันทึกการส่งนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง					
43.	มีการติดตามการช่วยเหลือจากผู้เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ					
44.	มีการประสานงานและบันทึกการส่งต่อไปยังครูที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง					
45.	โรงเรียนมีการปรับปรุงวิธีการรายงานผลการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือในด้านระบบการส่งต่อให้นักเรียนให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง					
46.	มีการรายงานการส่งต่อนักเรียนและข้อมูลย้อนกลับทุกครั้ง					
47.	โรงเรียนมีการติดตามผลการส่งต่อนักเรียนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ					
48.	โรงเรียนมีการบันทึกการส่งต่อเป็นลายลักษณ์อักษร					
49.	โรงเรียนดำเนินการส่งต่อนักเรียนโดยไม่ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าการส่งต่อแปลกแยก					
50.	โรงเรียนมีการสรุปและรายงานผลการช่วยเหลือที่เป็นระบบ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่าน

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

GRAD VRU

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

นายวินัย ฐิตะสุต	ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดบางขัน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จ.ปทุมธานี
ดร.นารี คุหาเรืองรอง	ผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาธรรมศาสตร์ ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จ.ปทุมธานี
นายสุชาติ แก้วฉาย	ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๖๙ (คลองหลวง) ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จ.ปทุมธานี
นางสาวจิตติภรณ์ เอื้อใจ	ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองหนึ่ง (แก้วนิมิตร) ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จ.ปทุมธานี
ดร.พา เหมือนประยูร	ครู คศ.3 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๖๙ (คลองหลวง) ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จ.ปทุมธานี

GRAD VRU

ภาคผนวก ค
ค่าดัชนีความสอดคล้อง

GRAD VRU

ดัชนีความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการกับคำถามของทรงคุณวุฒิ
เรื่อง การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี

ข้อ คำถามที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ						รวม	ค่าเฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5				
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
4	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้	
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
7	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้	
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
14	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้	
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
19	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้	
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
26	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้	
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
28	0	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้	
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	

ข้อ คำถามที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ						รวม	ค่าเฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5				
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
32	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้	
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
37	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้	
38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
41	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
42	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้	
43	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
44	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
45	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
46	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
47	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
48	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
49	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
50	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	

GRAD VRU

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายเต็ม ปุราธาน
วันเดือน ปีเกิด	18 สิงหาคม พ.ศ. 2517
สถานที่เกิด	จังหวัดบุรีรัมย์
ที่อยู่ปัจจุบัน	43/381 หมู่ 4 ตำบลคลองสาม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2545 ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สถาบันราชภัฏมหาสารคาม
ประวัติการทำงาน	โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๖๙ (คลองหลวง) ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
พ.ศ. 2546	ตำแหน่ง พนักงานราชการครู
พ.ศ. 2551	ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย
พ.ศ. 2553	ตำแหน่ง ครู คศ.1

GRAD VRU